ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο ΚΕΜΠΑΘ
Αριθμός Άδειας 4179
PRESS POST X+7
ΕΛΤΑ Hellenic Post
ΚΩΔΙΚΟΣ : 013596

Ο Άγιος Νεκτάριος

Ἀρτοζῆνος

Ἔκδοση τοῦ Συλλόγου Σερβαίων Ἀρκαδίας

Αγ. Μάρκου 16, 5ος όροφος, 10560 Αθήνα • syndesmosserveon@yahoo.gr

Έτ. 41ο • Αρ. φ. 211 • Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2018 • ιστοσελίδα: servou.gr • email: syndesmos@servou.gr

Ο Ι.Ν. Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στους Αράπηδες

Μήνυμα στους νέους μας

Σε εξαιρετικά δύσκολους καιρούς που βιώνει η χώρα μας και εμείς, σε αντίξοες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, τα μέλη του ΔΣ του Συνδέσμου των Απανταχού Σερβαίων συγχαίρουμε ιδιαιτέρως τις προσπάθειες όλων των υποψηφίων μαθητών και μαθητριών από το χωριό μας, που συμμετείχαν φέτος στις Πανελλαδικές Εξετάσεις, για την εισαγωγή τους στα Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Είναι αυτή μια επίμοχθη προσπάθεια και σκληρή αναμέτρηση, επιστέγασμα ενός μακροχρόνιου και επίπονου αγώνα, που όμως δεν βγάζει νικητές και ηττημένους. Όλοι είναι νικητές και μόνο που συμμετείχαν σε αυτόν τον αγώνα. Οι γνώσεις δεν χάνονται και επιπλέον *«Η εκπαίδευση και η μόρφωση είναι το πιο ισχυρό όπλο που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για να αλλάξουμε τον κόσμο»* (Νέλσον Μαντέλα, Νόμπελ Ειρήνης 1993).

Οι φετινές επιτυχίες των μαθητών-συμπατριωτών μας, για όσους πληροφορηθήκαμε, όπως κάθε χρόνο, δείχνουν υψηλό μαθησιακό επίπεδο και υψηλούς στόχους. Αναγνωρίζουμε την προσπάθεια που καταβάλουν κάθε χρόνο τα παιδιά μας, κάνοντάς μας περήφανους, και ευχόμαστε να συνεχίζει πάντα το χωριό μας να γνωρίζει επιτυχίες, πρωτιές και διακρίσεις, σε όλους τους τομείς, τις τέχνες, τα γράμματα και τις επιστήμες.

Ο Σύνδεσμος των Απανταχού Σερβαίων συγχαίρει όλους τους επιτυχόντες των φετινών Πανελλαδικών Εξετάσεων, που μπόρεσαν να ανταποκριθούν σε αυτή τη σκληρή δοκιμασία. Η ζωή σας να συνοδεύεται από πρόοδο και, μέσα από τις επιλογές σας, να δικαιώνεστε και να νιώθετε χαρούμενοι και πλήρεις. Σας ευχόμαστε από καρδιάς καλή αρχή στο νέο κεφάλαιο που ανοίξατε στη ζωή σας, για την ατομική σας πρόοδο και κατάρτιση, στο μεγάλο ταξίδι που ξεκινήσατε με την είσοδό σας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, και *'αιέν αριστεύειν'*.

Επιπρόσθετα, πολλά συγχαρητήρια αξίζουν στους γονείς σας και στους εκπαιδευτικούς σας, που κατά τη διάρκεια των μαθητικών σας χρόνων στάθηκαν στο πλευρό σας, μοιράστηκαν τις αγωνίες και τις ελπίδες σας, που σας έκαναν να πιστέψετε στις δυνάμεις σας και συνέβαλλαν τα μέγιστα στην προετοιμασία σας.

Παράλληλα, συγχαίρουμε για την καλή τους προσπάθεια και όσους δεν κατόρθωσαν τα προσδοκώμενα επιθυμητά αποτελέσματα. Όλοι είναι άξιοι. Αξίζει πάντα να προσπαθούμε με υπομονή και επιμονή για το μέλλον μας, για τα όνειρά μας, για τους στόχους μας, που πραγματοποιούνται με μεγάλη θέληση, θάρρος, υπομονή και επιμονή. Το διαρκώς μεταβαλλόμενο μέλλον δεν καθορίζεται από μία επιτυχία ή αποτυχία, διότι οι επιτυχίες είναι λίγες και οι αποτυχίες πολλές στη ζωή, αλλά τόσο οι επιτυχίες όσο και οι αποτυχίες πρέπει να αντιμετωπίζονται με σοφία, και οι αποτυχίες μας πρέπει να μας κάνουν πιο δυνατούς. Τα όνειρά μας και οι προσδοκίες μας βρίσκουν διεξόδους με το αγωνιστικό πνεύμα και την ελπίδα, για να διεκδικούμε με επιτυχία την πνευματική και επαγγελματική μας ανέλιξη, και την κοινωνική μας καταξίωση. Γι' αυτό, μπράβο σε όλα τα παιδιά μας που αγωνίζονται με θάρρος, για να πετύχουν τους στόχους τους.

Τέλος, θα θέλαμε να ευχηθούμε καλή δύναμη, θάρρος, ενθουσιασμό, αγωνιστικότητα και συστηματική δουλειά, στους νέους υποψήφιους, που ήδη έχουν ξεκινήσει την προετοιμασία τους για τις εξετάσεις εισαγωγής τους στα Ανώτερα, Ανώτατα και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας και του εξωτερικού, και γενικότερα καλή πρόοδο και υγεία σε όλους. Οι προσπάθειες, ο κόπος και η αγωνία όλων των μαθητών και μαθητριών, αλλά και των καθηγητών και των γονέων τους, να αποδώσουν τους πιο γλυκούς καρπούς. Η παιδεία δεν τελειώνει εδώ, είναι η δια βίου μάθηση, και όπως λέει και ο Αριστοτέλης (384 π.Χ. - 322 π.Χ.) *"της παιδείας αι μεν ρίζαι πικραί, οι δε καρποί γλυκείς"* .

Για το Δ.Σ. του Συνδέσμου
Ελένη Κ. Μπόρα

Σκέψεις και Απόψεις

Ένα μουντό καλοκαίρι που έντονα θύμιζε φθινόπωρο, με αρκετές βροχοπτώσεις, ομίχλες, και χαμηλές θερμοκρασίες ήταν αυτό που πέρασε.

Η Γενική Συνέλευση έλαβε χώρα, όπως είχε προγραμματιστεί, με τη συνήθη εικόνα, ήτοι την παρουσία μεγάλου αριθμού ηλικιωμένων πατριωτών και την απουσία, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, νέων. Τα πεπραγμένα της Γενικής Συνέλευσης αναφέρονται αλλού.

Εδώ, επισημειούται ότι η έλλειψη αναγραφής των ονομάτων, κατά τον νόμο, στο Ηρώο των πεσόντων, δεν τιμά τη γενιά μας, που είχε γαλουχηθεί από παππούδες, γονείς και δασκάλους μαχητές των πολέμων του περασμένου 20ου αιώνα.

Στα παραλειπόμενα του φετινού καλοκαιριού, θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες των μελών του ΔΣ και τις δικές μου, για τη συμμετοχή σας στη Γ.Σ. και τη συνδρομή σας προς τον Σύνδεσμο.

Επιπλέον, ευχαριστώ τον πρόεδρο της Γ.Σ.Ε.Ε., κ. Ιωάννη Παναγόπουλο, για τη συμμετοχή του σε συνάντηση των μελών του Δ.Σ., που έλαβε χώρα στο γραφείο του Πολιτιστικού Κέντρου στου Σέρβου, όπου εξέθεσε τις απόψεις του. Επιθυμητή για μένα ήταν και η παρουσία του στη Γ.Σ., λόγω του κύρους του αξιώματός του και της εμπειρίας του στο χειρισμό συλλογικών δραστηριοτήτων και κοινωνικών προβλημάτων.

Εκφράζω τις ευχαριστίες μου στην Αντιδήμαρχο, κα Μαρίνα Διαμαντοπούλου-Τρουπή, για την ενεργή συμμετοχή της στη Γ.Σ. του Συνδέσμου μας, και για τη μέχρι σήμερα προσφορά της ιδίας όσο και του συζύγου της, Νικολάου Αρ. Τρουπή.

Ευχαριστώ τον Πρόεδρο του Τ.Σ. Σέρβου, κ. Ιωάννη Μ. Ρουσιά, για την προσφορά κεράσματος (τσίπουρο) στο Σύνδεσμο. Επίσης, ευχαριστώ τον μόνιμο κάτοικο του χωριού, κ. Αθανάσιο (Σούλη) Μ. Σκούρο, για τον καθαρισμό του δρόμου και των κοινόχρηστων χώρων.

Στην αρνητική εικόνα του χωριού είχαμε και φέτος τις δυσοσμίες από τους κάδους των απορριμμάτων.

Στα μέλη του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, που άοκνα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους τόσο στη λειτουργία όσο και στον ευπρεπισμό των Ιερών Ναών ανήκουν όλα τα εύσημα. Ονοματικά αναφέρομαι στον Πατέρα -Γρηγόριο Ρεμούνδο, τον Ιωάννη Θ. Σχίζα, τον Κωνσταντίνο Ν. Δάρα, τον Γεώργιο Ι. Τρουπή και τη Μαρία χα Παρασκευά Βέργου, με την επιμέλεια των οποίων βάφτηκαν τα κάγκελα στην πλατεία της εκκλησίας.

Τέλος, το πρόβλημα για τον Ιερό Ναό του Αγίου Αθανασίου δεν είναι η έλλειψη ορατότητας από το χωριό, λόγω της υψηλής βλάστησης, αλλά οι καταστροφικές επιπτώσεις στον Ι. Ν. από την εισροή σε αυτόν βρόχινου ύδατος, που οφείλεται σε ζημιές της σκεπής του.

Υ.Σ. Σε άρθρο που δημοσιεύτηκε πρόσφατα, στην εφημερίδα 'Γορτυνία', Σεπτέμβριος 2018, αρ. φύλλου 368(548), σημειούται ότι επίκειται η επέκταση του εθνικού κτηματολογίου, στο Δήμο Γορτυνίας. Για το πλείστον των ιδιοκτησιών και ιδίως αγροτικών της περιφέρειας του χωριού μας, εκτός των άλλων προβλημάτων, όπως η έλλειψη τίτλων ιδιοκτησίας, συνιδιοκτησίες κλπ, υπάρχει κατά την κρίση μου, αντικειμενικά, αδυναμία χαρτογράφησής των, αφού, λόγω εγκατάλειψης, έχουν χαθεί τα όρια μεταξύ των (φυσικά και τεχνικά), και είναι αδύνατη η πρόσβαση σε αυτές, καθόσον έχουν χαθεί και τα μονοπάτια (μουλαρόδρομοι), που οδηγούσαν εκεί.

Ευελπιστώ να δοθούν οι πλέον πρόσφορες και ανώδυνες λύσεις των προβλημάτων αυτών, όπως και άλλων που τυχόν προκύψουν.

Καλό χειμώνα,
Ιωάννης Κ. Μπόρας

Το πανηγύρι

Θ. Κ. Τρουπή, Σχολικό Εορτολόγιο, Αθ., 2005

Τούτο το Δεκαπενταύγουστο, τούτο το πανηγύρι
γιόμισε αγάπη το χωριό και γλέντι και τραγούδι.
Χόρεψε τον αητό ο παπάς και η παπαδιά τη Βλάχα,
πιάστηκαν τ' άγουρα κορμιά σε γέρικες φτερούγες
και κάψαμε, με τα φιλιά, της ξενιτιάς τα ντέρτια.
έπεσε ο Χάρος σε γκρεμό και οι πίκρες σ' άγρια σκέμπια.
Σπάσανε του Παράδεισου οι πόρτες και οι αμπάρες
και βγήκαν κι αγναντέψανε και κείνοι τη χαρά μας.

Νάναι Δεκαπενταύγουστο και νάναι πανηγύρι
ν' αχολογάνε τα βουνά τα νιάτα να χορεύουν.
Αγνάντια γύρω οι χωριανοί να γλυκοκαμαρώνουν…
Κι εγώ να φεύγω απ' το χωριό σ' αγύριστο ταξίδι

Απόσπασμα Πρακτικών Γ.Σ. του Συνδέσμου Σερβαίων, 14ης-8-2018

Την 14η Αυγούστου 2018, πραγματοποιήθηκε, στο Πολιτιστικό Κέντρο στου Σέρβου, η προγραμματισμένη Γ. Σ., από τα μέλη του Συνδέσμου μας.

Ο πρόεδρος του Δ.Σ., κ. **Ιωάννης Κ. Μπόρας**, ζήτησε την **τήρηση ενός λεπτού σιγής** στη μνήμη των αποβιωσάντων πατριωτών, όπως και των θυμάτων της πυρκαγιάς στην

Αττική, μεταξύ των οποίων και η συγχωριανή μας Καλομοίρα Δημ. Σχίζα-Παντελάρου, στους οικείους των οποίων ο Σύνδεσμος εκφράζει θερμά συλλυπητήρια.

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ:

1) Διοικητικός Απολογισμός

Από τα πεπραγμένα του παρόντος Δ.Σ. αναφέρθηκαν τα εξής:

α) έκδοση 4 οκτασέλιδων φύλλων της εφημ. **Αρτοζήνος**.

β) δημοσίευση άνω των 350 άρθρων στην **servou.gr**

γ) οργάνωση εκδήλωσης **'κοπή πίτας και βραβεύσεις 2018'.** Βραβεύθηκαν νέοι από του Σέρβου, καθώς και μέλη του Συνδέσμου, για την προσφορά τους στον Σύνδεσμο.

δ) προώθηση των απαιτούμενων ενεργειών για τη νομική τακτοποίηση της εκκρεμότητας με το Πολιτιστικό Κέντρο.

2) Οικονομικός απολογισμός

Ο Σύνδεσμος με δικά του έξοδα έκανε ανάθεση των εργασιών για:

α) καθαρισμό των δρόμων του χωριού, στο Θανάση (Σούλη) Μαρ. Σκούρο.

β) βάψιμο του σιδερένιου κιγκλιδώματος του προαύλιου χώρου της εκκλησίας 'Κοίμησης της Θεοτόκου', στον (μικρό) Μήτσο, σε συνεργασία με το Εκκλ. Συμβούλιο και εξ ημισείας το κόστος.

γ) καθαρισμό του Πολιτιστικού Κέντρου, στις συζύγους των μικρού και μεγάλου Μήτσου.

δ) διοργάνωση **εκδήλωσης τιμής και μνήμης** για τον επί πολλά έτη πρόεδρο του Συνδέσμου **Η. Θ. Χειμώνα**, στο συνοικισμό 'Αράπηδες', σε συνεργασία με τον Όμιλο "Γκούρα".

Ο πρόεδρος του χωριού, κ. **Ι. Μ. Ρουσιάς,** προσέφερε δύο φιάλες τσίπουρο για τη Γ.Σ.

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. ευχαρίστησε τα μέλη του Δ.Σ., για το πνεύμα συνεργασίας και για την προσφορά τους στο Σύνδεσμο. Είναι σφόδρα επιθυμητή η ανανέωση του Δ.Σ. από νέους και με τη συμμετοχή γυναικών.

3) Άλλα Κοινωνικά – Συλλογικά θέματα

Όντας ο Σύνδεσμος ένας φορέας κοινωνικός, με τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες που του αναλογούν, μπορούν να ειπωθούν τα εξής:

α) Ενόψει της κρίσης (κοινωνικής, πολιτιστικής και οικονομικής), θετικά μπορεί να κριθεί η **παράταση επιβίωσης και η στοιχειώδης λειτουργία του Συνδέσμου**.

β) Για τη διατήρηση των δεσμών μεταξύ των πατριωτών, πρωταρχικής σημασίας είναι η **κυκλοφορία της εφ. *'Ο Αρτοζήνος'***, και η **αδιάλειπτη λειτουργία της ιστοσελίδας *servou.gr***.

γ) Η προσπάθεια από τον πρόεδρο του Δ.Σ. προσέλκυσης νέων, με την έκφραση και αντιρρήσεων σε άρθρα του στον 'Αρτοζήνο', (ανεργία, μετανάστευση νέων, κ.λ.π.) απέβη ατελέσφορη. Επιθυμητή, παρόλα αυτά, είναι η δημοσίευση άρθρων, σχετικώς με τα προβλήματα των νέων.

δ) Επιθυμητή είναι και μια **συνάντηση νέων-εφήβων**.

Συνέχεια στη σελ. 4

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο **Γιάννης Ντότσικας** και η σύζυγός του, **Σοφία Σαββόγλου**, απέκτησαν στις **8 Σεπτεμβρίου 2018** το πρώτο τους παιδάκι, ένα χαριτωμένο κοριτσάκι.

Ο ***Γιάννης*** είναι γιος της πατριώτισσας ***Βάσως Π. Σκούρου*** (κόρης της ***Γεωργίας Χ. Στρίκου***) και του συζύγου της ***Γ. Ντότσικα***, από Αμαλιάδα. Μένει στην Αθήνα και εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα. Έχει έναν μικρότερο αδερφό (***Βασίλη***), που επίσης μένει στην Αθήνα και εργάζεται στον ιδιωτικό Τομέα.

Ο Σύνδεσμος εύχεται στους γονείς και λοιπούς συγγενείς να τους ζήσει το νεογέννητο, να το χαίρονται και να είναι καλότυχο και ευτυχισμένο στη ζωή του.

ΓΑΜΟΙ – ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ

Βάπτιση τέκνου Νίκου Αν. Παπαθωμόπουλου

Ο **Νίκος Αναστ. Παπαθωμόπουλος** και η σύζυγός του, **Δανάη**, βάφτισαν το δεύτερο παιδάκι τους και του έδωσαν το όνομα Ιάσωνας.

Ο Νίκος είναι γιος τους Αναστασίας (Σούλας) και του Αναστάσιου Παπαθωμόπουλου, ο οποίος είναι μέλος του ΔΣ του Συνδέσμου Σερβαίων. Το μυστήριο τελέστηκε την Κυριακή 16.9.2018, στον Ι. Ν. τους Ζωοδόχου Πηγής (Αγία Σιών στην παραλία Βέργας), στην Καλαμάτα. Μετά τη βάπτιση, μέσα σε μια χαρούμενη ατμόσφαιρα, προσφέρθηκαν κεράσματα τους καλεσμένους, και η ευτυχισμένη οικογένεια δέχτηκε τους καλύτερες ευχές όλων για το αγοράκι τους.

Ο Σύνδεσμος εύχεται ολόψυχα τους ευτυχείς γονείς, γιαγιάδες, παππούδες και λοιπούς συγγενείς, να τους ζήσει ο νεοφώτιστος Ιάσωνας, να είναι καλότυχος και πάντα ευτυχισμένος στη ζωή του.

Γράφει ο Βασίλειος Κων/ντή Σχίζας

Στον Ι. Ναό Ευαγγελιστρίας του «Αρκαδοκρατούμενου» Δήμου Ιλίου Αττικής, τελέστηκαν το μεσημέρι της Κυριακής **14/10/2018**, τα μυστήρια του γάμου του **Γεωργίου Αντωνόπουλου** (έλκοντος, από παλιά, την καταγωγή από το Ίσαρη Μεγαλοπόλεως) και **Βενετίας Σχίζα** (καταγόμενης από του Σέρβου Γορτυνίας) και αμέσως μετά της βάπτισης του γιού τους **Βάιου**, ιερουργούντων των ιερέων, Αρχ/του Πρόδρομου Αργυρόπουλου (γόνου Μικρασιατών προσφύγων) και Γεωργίου Πετρόπουλου (από το Περδικονέρι Γορτυνίας). Παράνυμφος (κουμπάρος) ήταν ο **Γεώργιος Παλυβός** (από το Βαλτέτσι Μαντινείας) και ανάδοχος του νεοφώτιστου Βάϊου, η **Μαρία Τρουπή** (από του Σέρβου).

Ο Γ. Αντωνόπουλος, η Βεν. Σχίζα, ο Βάϊος και η Νάγια. (Φωτο: Έλ. Φάνου, από Μεσσήνη)

Συμπαράνυμφοι συνοδοί ήταν η κόρη τους **Νάγια** και η φίλη της **Ανδριάνα**.

Η νέα οικογένεια εμφανίστηκε ολοκληρωμένη, αφού σύμφωνα με τα νέα ήθη τέλεσαν πρώτα τον πολιτικό τους γάμο στις **30/10/2015** στο Δημαρχείο Ιλίου από τον δήμαρχο **Ν. Ζενέτο** (από τα Καλυβάκια της Καρύταινας), επισφράγισαν όλες τις προηγούμενες ενέργειές τους με τις ευλογίες της Εκκλησίας μας. *«Προς γαρ το τελευταίον εκβάν, έκαστον των πριν υπαρξάντων κρίνεται»*, πιο απλά *«τέλος καλό, όλα καλά»*.

Τις απογευματινές ώρες ακολούθησε γαμήλια δεξίωση στη μεγάλη αίθουσα εκδηλώσεων του Σαρόγλειου Μεγάρου (Λέσχης Αξιωματικών Ενόπλων Δυνάμεων Αθηνών).

Οι προσκαλεσμένοι διασκέδασαν με τα χορευτικά συγκροτήματα, φουστανελοφόρων της Αρκαδίας και στεριανής Ελλάδας, αλλά και βρακοφόρων της Κρήτης. Πρόκειται για παραδοσιακά συγκροτήματα του Χορευτικού Ομίλου «Δικταίοι Καστρινοί» με χοροδιδάσκαλο τον Γιώργο Φραγκάκη (από το Λασίθι). Όλοι διασκέδασαν μέχρι τις μεσονύκτιες ώρες αφού ευφράνθηκαν πλούσια εδέσματα με «γερούσιο οίνο».

Τέλος ευχήθηκαν κάθε ευτυχία στη νέα οικογένεια.

ΠΕΝΘΗ

12.7.2018. Απεβίωσε ο Σχίζας Γεώργιος

Απεβίωσε ο **Γεώργιος Πέτρου Σχίζας (Γιώκος)**, σε ηλικία **93 ετών**, στην Τρίπολη, και η εξόδιος ακολουθία έγινε από την εκκλησία του χωριού μας Σέρβου «Η Κοίμηση της Θεοτόκου», στις **13 Ιουλίου 2018**.

Είχε παντρευτεί τη συγχωριανή μας **Βασιλική Αθαν. Βέργου** που απέκτησαν μία κόρη, τη **Μαρία** που έφυγε από τη ζωή πολύ νέα.

Δύσκολη η ζωή του με χρόνια προβλήματα υγείας. Ευγενής και καλοκάγαθος άνθρωπος.

23.7.2018. Απεβίωσε η Μοίρα Δημ. Σχίζα-Πατελάρου

Τραγικό γεγονός. Η συγχωριανή μας **Μοίρα Δημ. Σχίζα–Πατελάρου**, είναι ένα από τα πολλά θύματα της φονικής πυρκαγιάς της **23ης Ιουλίου**, στο Μάτι Αττικής, όπου προσωρινά, λόγω καλοκαιριού, διέμενε στο εκεί εξοχικό της σπίτι.

Για πολλές ημέρες, από τις Αρχές εθεωρείτο **«αγνοούμενη»**, μέχρι που μέσω DNA διαπιστώθηκε ο θάνατός της με τον τόσο αποτρόπαιο τρόπο.

Η **Μοίρα** ήταν το δεύτερο από τα πέντε παιδιά **(Νίκος, Μοίρα, Τάκης, Μαρία και Θάνος)** του **Δημητρίου Ν. Σχίζα** (του Δάσκαλου) και της **Γιαννούλας Ρηγοπούλου** από τα Λαγκάδια.

Είχε παντρευτεί τον στρατιωτικό γιατρό, **Ν. Πατελάρο**, που πρόωρα και πολύ νέος έφυγε από τη ζωή. Απέκτησε ένα γιο, τον **Μάνο**, που είναι γιατρός και διαμένει στην Καβάλα.

Ευγενέστατος και αξιόλογος άνθρωπος η Μοίρα. Στοργική μάνα. Φιλάνθρωπος και ενάρετη Χριστιανή. Για πολλά χρόνια, ήταν μέλος ιεραποστολών, σε χώρες του εξωτερικού, όπως στις Ινδίες, στην Κορέα, Πισιδία - Αττάλεια κ.α.

Η εξόδιος ακολουθία έγινε την **Τρίτη 31 Ιουλίου** από το Κοιμητήριο της **Νέας Σμύρνης**, από το Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Πισιδίας κ. **Σωτήριο**, εκπρόσωπο του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου, το Μητροπολίτη Ν. Σμύρνης κ. **Συμεών**, και πολλούς ιερείς.

8.8.2018. Απεβίωσε ο Γιάννης Διον. Γκιώνης

Στις **8 Αυγούστου 2018**, έφυγε από τη ζωή ο **Γιάννης Διον. Γκιώνης**, ο αγαπητός κοντοχωριανός μας, από το χωριό Ψάρι, στα Τρυπιά Αχαΐας, όπου και παραθέριζε.

Ο εκλιπών διετέλεσε για πολλά χρόνια πρόεδρος της Αδελφότητας Ψαραίων και ήταν αγαπητός στον ευρύτερο Γορτυνιακό χώρο με τις δράσεις του σε συλλογικό ή και ατομικό επίπεδο. Πρόσφερε τις υπηρεσίες του και στα κοινά του δήμου Ιλίου από την θέση του Δημ. Συμβούλου, όπου είχε και την μόνιμη κατοικία του.

Επαγγελματικά ο αγαπητός μας συμπατριώτης ήταν καθηγητής φιλόλογος της Μέσης Εκπαίδευσης και ανέβηκε όλες τις βαθμίδες της υπηρεσίας του φτάνοντας στο βαθμό του Γεν. Επιθεωρητή του υπουργείου Παιδείας.

Πολυάσχολος ο εκλιπών, ασχολήθηκε με την συγγραφή βιβλίων, πρώτο αυτό της **«Μυθιστορίας»**, έργο βιωματικού περιεχομένου, δεύτερο εκείνο της **«Αφήγησης ενός μαχητή»**, ενός Σερβαίου συντοπίτη μας που πολέμησε στους βαλκανικούς πολέμους, και ο εκλιπών, το ημερολόγιο του μαχητή, το μετέγραψε και το σχολίασε, προσθέτοντας επίσης ιστορικά στοιχεία από την δύσκολη εκείνη βαλκανική περίοδο.

Η ζωή στάθηκε ευνοϊκή για τον καλό συμπατριώτη μας αφού ευτύχησε με την σύζυγό του Θεώνη και απέκτησαν δύο παιδιά, τον Διονύση και την Εύη, και εγγόνια.

Η εξόδιος ακολουθία έγινε στις **11 Αυγούστου 2018**, στον ιερό Ναό της Ευαγγελίστριας στο Ίλιον της Αττικής. Αμέσως μετά την εξόδιο ακολουθία, η σορός μεταφέρεται για ενταφιασμό στην τελευταία του κατοικία, στο Ψάρι, εκεί που γεννήθηκε.

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΥΣ - ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΙΡΑ ΕΚΦΩΝΗΣΑΝ:

1) Εκπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριάρχη Κων/πόλεως κ.κ. Βαρθολομαίου

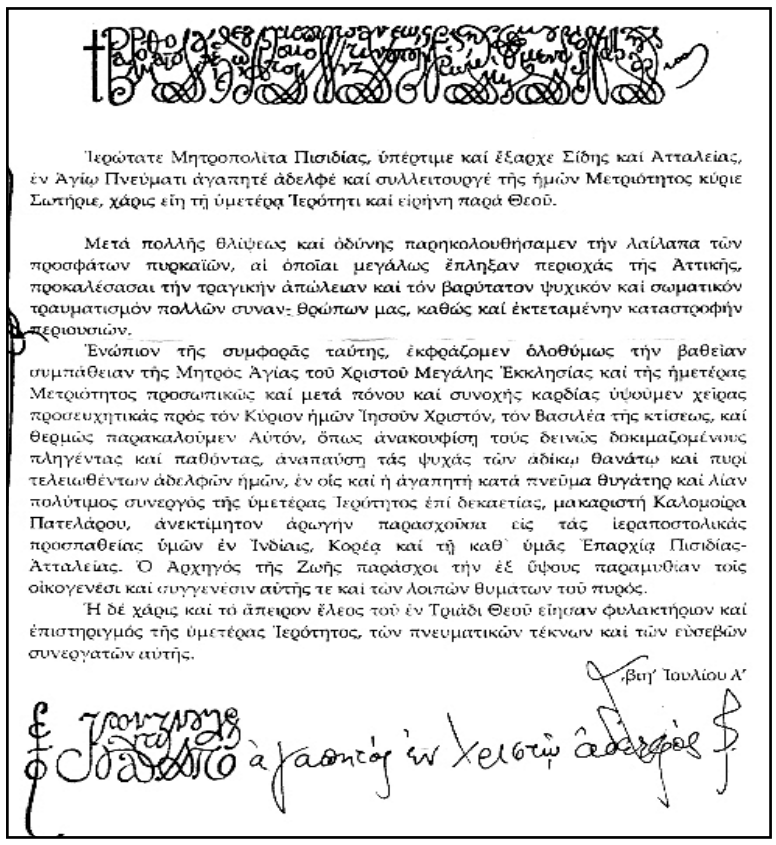

Ἱερώτατε Μητροπολίτα Πισιδίας, ὑπέρτιμε καί ἔξαρχε Σίδης καί Ατταλείας, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Σωτήριε, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι καί εἰρήνη παρά Θεοῦ.

Μετά πολλῆς θλίψεως καί ὀδύνης παρηκολουθήσαμεν τήν λαίλαπα τῶν προσφάτων πυρκαϊῶν, αἱ ὁποῖαι μεγάλως ἔπληξαν περιοχάς τῆς Ἀττικῆς, προκαλέσασαι τήν τραγικήν ἀπώλειαν καί τόν βαρύτατον ψυχικόν καί σωματικόν τραυματισμόν πολλῶν συναν- θρώπων μας, καθώς καί ἐκτεταμένην καταστροφήν περιουσιών.

Ἐνώπιον τῆς συμφορᾶς ταύτης, ἐκφράζομεν ὁλοθύμως τήν βαθεῖαν συμπάθειαν τῆς Μητρός Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καί τῆς ἡμετέρας Μετριότητος προσωπικῶς καί μετά πόνου καί συνοχῆς καρδίας ὑψοῦμεν χεῖρας προσευχητικάς πρός τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τόν Βασιλέα τῆς κτίσεως, καί θερμῶς παρακαλοῦμεν Αὐτόν, ὅπως ἀνακουφίσῃ τούς δεινῶς δοκιμαζομένους πληγέντας καί παθόντας, ἀναπαύσῃ τάς ψυχάς τῶν ἀδίκῳ θανάτῳ καί πυρί τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν, ἐν οἷς καί ἡ ἀγαπητή κατά πνεῦμα θυγάτηρ καί λίαν πολύτιμος συνεργός τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος ἐπί δεκαετίας, μακαριστή Καλομοίρα Πατελάρου, ἀνεκτίμητον ἀρωγήν παρασχοῦσα εἰς τάς ἱεραποστολικάς προσπαθείας ὑμῶν ἐν Ἰνδίαις, Κορέᾳ καί τῇ καθ᾽ ὑμᾶς Ἐπαρχίᾳ Πισιδίας-Ἀτταλείας. Ὁ Ἀρχηγός τῆς Ζωῆς παράσχοι τήν ἐξ ὕψους παραμυθίαν τοῖς οἰκογενέσι καί συγγενέσιν αὐτῆς τε καί τῶν λοιπῶν θυμάτων τοῦ πυρός.

Ἡ δέ χάρις καί τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ εἴησαν φυλακτήριον καί ἐπιστηριγμός τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος, τῶν πνευματικῶν τέκνων καί τῶν εὐσεβῶν συνεργατῶν αὐτῆς.

Βιη' Ἰουλίου Λ'

2) Ο Πρόεδρος του Πατριαρχικού Ιδρύματος Ορθοδόξου Ιεραποστολής Άπω Ανατολής, κοντοχωριανός μας εκ Τροπαίων Γορτυνίας, κ. Ν. Ηλιόπουλος.

Ἀείμνηστη Καλομοίρα,

Τώρα πού πέρασες στήν αὐγή τῆς μυστικῆς ἡμέρας, στόν θεσπέσιο καὶ ἀτελεύτητο κόσμο τῆς αἰωνιότητος,

Τώρα πού ἔφυγες γιὰ πάντα ἀπὸ κοντά μας, διότι ἔτσι τὸ θέλει ΕΚΕΙΝΟΣ, ἔτυχε σὲ ἐμένα ὁ βαρὺς κλῆρος ἐκ μέρους τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἱδρύματος τῆς Ἀπω Ἀνατολῆς, ὡς Προέδρου του, νὰ σοῦ ἀπευθύνω τὸν ὕστατον χαιρετισμόν, καὶ νὰ τολμήσω νὰ ἐξάρω κατ᾽ ἐλάχιστον τὴν ἐξέχουσα προσωπικότητα καὶ προσφοράν σου, τὴν ὅλην πορείαν σου στὸν ἐπίγειον κόσμον.

Εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν πού ἐπέταξες μὲ δύναμι καὶ χάρι Θεοῦ σὲ ἀνοιχτοὺς ὁρίζοντες Ἱεραποστολικῆς Διακονίας.

Ὅπου ἄφησες κυριολεκτικὰ τὸν ἀγρὸν τῆς ψυχῆς σου νὰ τὸν γεωργήση δυναμικὰ ὁ Θεὸς πρὸς πνευματικὲς ἀναβάσεις.

Ἀναβάσεις ἀγάπης, προϊόν τῶν προτερημάτων σου, ἤθους καί προσφορᾶς, στολίδια τῆς ψυχῆς σου.

Ἡ συνεργασία σου μέ τό Πατριαρχικόν Ἵδρυμα ἀμέριστη, οἱ μεταβάσεις σου στήν Ἰνδία καί Κορέα, πυκνές ἐπί τρεῖς δεκαετίες μέ δικές σου δαπάνες, μέ προσωπικές σου προσφορές σέ εἴδη καί χρῆμα, καθώς ἐπίσης καί τήν προσωπική σου ἐργασία γιά τήν σίτισση ὀρφανῶν καί ἐγκαταλελειμένων στήν Ἰνδία, ἐργασία ἐπενδυμένη μέ ἄκρατη προσφορά ἀγάπης.

Ἐξαιτούμεθα εἰς τὸν Πανάγαθον Θεὸν τὴν ἐξ ὕψους παρηγορίαν τῶν οἰκείων σου, εὐχόμενοι ἐκ βαθέων νὰ ἀπολαύσης τὸν δαψιλῆ καρπὸν τῆς θεοφιλοῦς γεωργίας σου στὴν Τράπεζα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἀείμνηστη,
φιλτάτη **Καλομοίρα**

Νικόλαος Κ. Ἠλιόπουλος
Πρόεδρος Του Πατριαρχικού Ιδρύματος
Ορθοδόξου Ιεραποστολής

17-08-2018. Απεβίωσε ο Ηλίας Χρ. Βέργος

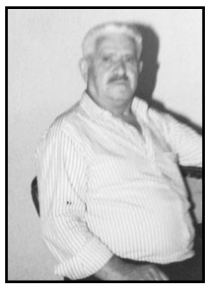

Ο πατριώτης μας **Ηλ. Βέργος** έφυγε από τη ζωή πλήρης ημερών.

Η εξόδιος ακολουθία έγινε τη Δευτέρα **20-8-2018**, στις 4,00 το απόγευμα, από το νεκροταφείο της Μεταμόρφωσης Αττικής.

Ο Ηλίας ήταν παντρεμένος με την **Κανέλλα Μ. Στρίκου** (έχει πεθάνει πριν αρκετά χρόνια), με την οποία απέκτησαν δύο παιδιά, τον **Μαρίνη**, που πέθανε πρόωρα πριν κάποια χρόνια (ήταν παντρεμένος και έχει δύο παιδιά), και τη **Γιωργία** που είναι παντρεμένη και έχει ένα γιό. Από επαγγελματικής πλευράς, ασχολήθηκε με την οικοδομή, όπως οι περισσότεροι πατριώτες, και έφυγε από το χωριό στη δεκαετία του 1960 για την Αθήνα, όπου εγκαταστάθηκε στα Πετράλωνα.

Ο αποθανών ήταν γιος του **Χρίστου Αριστ. Βέργου** (1890-1978). Είχε δύο μεγαλύτερα αδέρφια (τον **Κώστα** και τον **Γιώργο**, που πέθανε λίγο καιρό μετά την απόλυσή του από το στρατό) και τρία μικρότερα (τον **Θύμιο, τον Γιάννη** και τη **Μαρίνα**). Από τα 5 αδέρφια του ζει μόνο η **Μαρίνα** (στην Τρίπολη).

Ο Ηλίας ήταν εργατικός άνθρωπος, φιλήσυχος, κοινωνικός και εξαιρετικός οικογενειάρχης. Επισκεπτόταν συχνά το χωριό, όταν μπορούσε, και ήταν αγαπητός στους πατριώτες.

25-08-2018. Απεβίωσε ο Γεώργιος Θεοδ. Παπαγεωργίου

Στις **25-08-2018**, απεβίωσε ο συγχωριανός μας **Γιώργος Θεοδ. Παπαγεωργίου**,

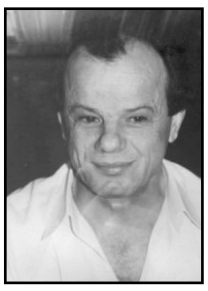

σε ηλικία μόλις **67 ετών** (04.08.1951).

Ο Γιώργος ήταν γιος του **Θεοδώρου Παπαγεωργίου (Κολοκοτρώνη)** και της **Ελένης Δημοπούλου**.

Απέκτησε τρία παιδιά, την **Ελένη**, τον **Θοδωρή** και τον **Μήτσο**.

Ήταν άνθρωπος ευχάριστος και ήσυχος, και αγαπητός πατριώτης. Η απουσία του θα γίνει αισθητή στο χωριό.

Η εξόδιος ακολουθία έγινε την **Τρίτη 28.08.2018**, ώρα 4 το απόγευμα, στο **Κοιμητήριο Μεταμόρφωσης Αττικής**.

Απεβίωσε ο Χρήστος Ηλ. Χρονόπουλος

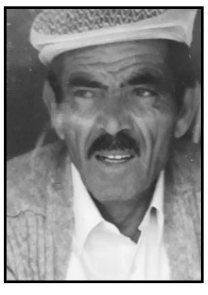

Απεβίωσε ο **Χρήστος Χρονόπουλος του Ηλία**, σε ηλικία **81 ετών**.

Έφυγε από το χωριό την περίοδο της μετανάστευσης για την Αθήνα και εγκαταστάθηκε στην περιοχή της Ζοφριάς.

Ήταν ένας φιλήσυχος και κοινωνικός άνθρωπος. Ιδιαίτερα εργατικός και καλός οικογενειάρχης.

Με τη γυναίκα του, **Φανή Λιατσοπούλου (του Λιατσοθοδωρή)**, απέκτησαν 2 αγόρια, τον **Γιάννη**, που πέθανε πριν πολλά χρόνια, και τον **Ηλία** (ελαιοχρωματιστή και έμπορο), που ζει στην ίδια περιοχή με την οικογένειά του.

Ο εκλιπών ήταν γιος του **Ηλία Χρονόπουλου (Σκράπα)** από τους Αράπηδες και της **Ασήμως Σκούρου** από την Τσίπολη. Έχει

➔

←

έναν αδερφό νεότερο, τον **Γιώργο**, που έχει παντρευτεί τη **Βιβή Κωνσταντοπούλου** από το χωριό.

Η εξόδιος ακολουθία και ταφή έγινε στις **29.08.2018**, 15.00 το μεσημέρι στη **Μεταμόρφωση του Σωτήρος, στη Ζωφριά**.

13.9.2018. Απεβίωσε η Σταυρούλα Μπόρα-Γκιώνη

Απεβίωσε η **Σταυρούλα Γκιώνη-Μπόρα**, στις **13.9.2018**, σε ηλικία **87 ετών**, και η εξόδιος ακολουθία έγινε την Παρασκευή **14 Σεπτεμβρίου** από το Κοιμητήριο του Αγίου Βασιλείου στο Περιστέρι Αττικής.

Η **Σταυρούλα** ήταν το πρώτο από τα 4 παιδιά (**Σταυρούλα, Δημήτρης, Κατερίνα και Στέλιος**) του **Γεωργίου Στ. Μπόρα** (**Πλαστήρα**) και της **Παναγούλας Γκούτη**.

Παντρεύτηκε τον κοντοχωριανό μας, από το χωριό Ψάρι, **Ιωάννη Γκιώνη**, και απέκτησαν 2 θυγατέρες, τη **Βασιλική** που παντρεύτηκε τον **Κώστα Γ. Τερζή**, και την **Παναγούλα** που παντρεύτηκε τον **Αναστάσιο Κωνσταντόπουλο** από του Ψάρι.

Ενάρετη, καλοσυνάτη, άξια σύζυγος και μάνα.

2.10.2018 Απεβίωσε η Μαρίνα Π. Δημοπούλου

Έφυγε από τη ζωή η **Μαρίνα Πανάγου Δημοπούλου** (Τσαλδάρη), σε ηλικία **75 ετών**, και η εξόδιος ακολουθία έγινε στις **4 Οκτωβρίου** στο Κοιμητήριο των Αγίων Αναργύρων Αττικής.

Μαρίνα ήταν το 5ο παιδί (**Γιάννης, Γιώργος, Κανέλλα, Διονύσιος και Μαρίνα**) του **Πανάγου Ι. Δημόπουλου** και της **Καλλιόπης Γ. Τρουπή**.

Παντρεύτηκε τον **Γιώργο Κανέλλο**, που έχει φύγει από τη ζωή, και έκαναν το **Νίκο** και τον **Παναγιώτη**, που τους χάρισαν και 5 εγγόνια.

Η Μαρίνα ήταν ευγενικός άνθρωπος και άξια και στοργική μάνα. Έχαιρε της εκτίμησης των συγχωριανών μας και όσων είχαν την τύχη να τη γνωρίζουν.

18.10.2018 Γεωργία Ι. Αναστασοπούλου

Έφυγε από τη ζωή, σε ηλικία 63 ετών, **Γεωργία Ι. Αναστασοπούλου** και η εξόδιος ακολουθία έγινε στις **19.10.2018** στο κοιμητήριο Χαλανδρίου.

Η Γεωργία ήταν το 4ο παιδί (**Αγγελική, Χρήστος, Τάσος Γεωργία**) του **Ιωάν. Α. Αναστασοπούλου** και της **Φωτεινής Θ. Τρουπή-Γκράβαρη.**

Καθηγήτρια φιλόλογος, ευγενική, καλοσυνάτη, άριστη εκπαιδευτικός. Έχαιρε της αγάπης των μαθητών της των γονέων τους.

Αγαπητή στην κοινωνία των Σερβαίων.

Ο Σύνδεσμος εκφράζει την οδύνη του για όλα τα τραγικά θύματα, στο Μάτι Αττικής, καθώς, επίσης, και τα θερμά συλλυπητήριά του στις οικογένειες των εκλιπόντων συγχωριανών μας.

Αρτοζήνος

Ιδιοκτησία:
Σύνδεσμος Σερβαίων Αρκαδίας
«Η ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ»
Αγίου Μάρκου 16, 5ος όροφος Τ.Κ. 10560, Αθήνα
Α.Φ.Μ.: 099547610
ΔΟΥ: Ε΄ ΑΘΗΝΩΝ

Υπεύθυνος Έκδοσης:
Ιωάννης Κ. Μπόρας (6977 631017)
Υπεύθυνος Σύνταξης - Επιμέλεια:
Ελένη Κ. Μπόρα

Συντακτική Επιτροπή:
Ελένη Κ. Μπόρα (6931-814692)
Θεόδωρος Γ. Τρουπής (6977-365905)

Συνδρομή: 30 € Εξωτερικού: 50 $ Αμερικής - 100 $. Αυστρ.

Τυπογραφείο - Ηλεκτρονική Σχεδίαση:
Ι. ΓΚΑΝΤΗΡΑΓΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Γερανίου 7, Αθήνα
Τηλ. 210-5244-309

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

- **Κωστής Δημ. Κοκόλιας**

Ο **Κωστής** αρίστευσε και πέτυχε 11ος στη σειρά, στο **Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ΕΚΠΑ**, στις Πανελλήνιες Εξετάσεις 2018.

Ο Κωστής είναι γιος του Δημητρίου Κοκόλια και της Αγγελικής Τσαντίλα, και εγγονός του Γιάννη Τσαντίλα και της Δήμητρας Χειμώνα (από τους Αράπηδες).

- **Γεώργιος Δ. Βέργος**

Ο **Γιώργος** πέτυχε στη **Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Εφαρμογών, ΕΜΠ,** στις Πανελλήνιες Εξετάσεις 2018.

Ο Γιώργος είναι γιος του Δημήτρη Γ. Βέργου και εγγονός του συνονόματού του Γ. Δ. Βέργου (επί πολλά έτη στο ΔΣ του Συνδέσμου μας). Μένει με την οικογένειά του στα Άνω Πετράλωνα, όπου τελείωσε το Λύκειο. Οι γονείς του εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα και η αδερφή του Κατερίνα είναι φοιτήτρια στο 4ο έτος της ίδιας σχολής του ΕΜΠ.

- **Ευαγγελία Στέλιου Καρυδάκη**

Η **Ευαγγελία** εισήχθηκε στην **Ιατρική Σχολή Θεσσαλονίκης,** στις Πανελλήνιες Εξετάσεις 2018.

Είναι κόρη της Μαρίνας Γ. Μαραγκού-Καρυδάκη, και εγγονή της Μαρίας, χήρας Γ. Μαραγκού, κόρης του Μήτσιου Βέργου. Η Ευαγγελία τελείωσε το Αρσάκειο και μένει με την οικογένειά της στο Περιστέρι. Οι γονείς της εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα και έχει μια αδερφή, τη Μαρία, μαθήτρια στο Καλλιτεχνικό Λύκειο Περιστερίου.

- **Χαράλαμπος Σουλάνης**

Ο **Χάρης** πέτυχε στη **Σχολή Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Κρήτης**, στις Πανελλήνιες εξετάσεις 2018.

Ο Χάρης είναι γιος της Γεωργίας Σαββόγλου-Σουλάνη, και εγγονός (από τη μητέρα του) της Ευγενίας, κόρης του Λάμπρου Διον. Βέργου (Νύσιου).

- **Χριστίνα-Ευφροσύνη Κλεισούρα**

Η **Χριστίνα-Ευφροσύνη Κλεισούρα,** πέτυχε στο **Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών,** στις Πανελλήνιες εξετάσεις 2018. Η Χριστίνα είναι κόρη του Άγγελου και της Κωνσταντίνας, και εγγονή του Σπύρου και της Έφης Κλεισούρα.

- **Μαρία Θεοδ. Τρουπή**

Η **Μαρία** εισήχθηκε στη **Φαρμακευτική Σχολή Πάτρας**, στις Πανελλήνιες Εξετάσεις 2018.

Η Μαρία είναι κόρη του Θεοδώρου Τρουπή, (Καθηγητής Ιατρικής), και της Ξένιας (Ιατρός), και εγγονή της Μαίρης και του Γεωργίου Θ. Τρουπή (Καθηγητής Ιατρικής).

- **Γιώργος Δημ. Τσούπρος**

Ο **Γιώργος Τσούπρος** εισήχθηκε στο **Οικονομικό Τμήμα Πανεπιστημίου Τριπόλεως**, στις Πανελλήνιες Εξετάσεις 2018. Ο Γιώργος, γιος του Δημητρίου Τσούπρου και της Αικατερίνης Κουτσανδρέα, αποφοίτησε από το Μουσικό Λύκειο Ιλίου. Είναι εγγονός της Βαρβάρας και του Αντώνη Κουτσανδρέα.

Ο Σύνδεσμος εύχεται θερμές ευχές στους νέους φοιτητές και φοιτήτριες, καλή φοιτητική ζωή, υγεία και 'αιέν αριστεύειν'.

ΝΕΟΙ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ

- **Ειρήνη Γεωργ. Λιατσοπούλου**

Η **Ειρήνη** πήρε Πτυχίο **'Κλασικής Φιλολογίας'** από το **Πανεπιστήμιο Αθηνών**. Είναι κόρη του αείμνηστου Γιώργου Λιατσόπουλου (απεβίωσε πριν από 6 χρόνια, σε ηλικία μόλις 56 ετών) και της συζύγου του, Βάσως. Ο Γιώργος είχε το μαγαζί «Γενικό εμπόριο», στο κέντρο του χωριού (συνέχεια από τον πατέρα του), το οποίο συνεχίζει ο γιός του, Νίκος, με τη βοήθεια της μητέρας του αλλά και της αδερφής του, Ειρήνης (τα καλοκαίρια).

Η Ειρήνη αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση για τους νέους, γιατί σπούδασε απρόσκοπτα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, χωρίς πατέρα, και με τη μητέρα της και τον αδερφό της (που την υπεραγαπούν και τη φροντίζουν) να μένουν στο χωριό (η μητέρα της είναι υπάλληλος του Δήμου Γορτυνίας, στη Δημητσάνα). Η Ειρήνη μένει στην Αθήνα και παραδίδει φιλολογικά μαθήματα.

Ο Σύνδεσμος εκφράζει τα θερμά του συγχαρητήρια στην Ειρήνη και της εύχεται καλή σταδιοδρομία, να σημειώνει πάντα επιτυχίες, να είναι ευτυχισμένη και να την χαίρεται η οικογένειά της.

- **Δημήτρης Βασ. Σουλελές**

Ο πατριώτης μας, **Δημήτρης Βασ. Σουλελές** απέκτησε το Πτυχίο του από το **Τμήμα Μαθηματικών Πανεπιστημίου Πατρών**. Ο **Δημήτρης** είναι γιος του **Βασίλη Σουλελέ** και εγγονός του **Δημητρίου Σουλελέ.**

Ο Σύνδεσμός μας εκφράζει στο Δημήτρη τα θερμά του συγχαρητήρια. Του ευχόμαστε και εις ανώτερα, καλή σταδιοδρομία, υγεία και κάθε ευτυχία στη ζωή του.

Πρόοδοι Σερβαίων επιστημόνων στο Εξωτερικό

- **Δημόπουλος Στράτος**

Ο πατριώτης μας, **Στράτος Γεωρ. Δημόπουλος**, εγγονός του παπαγιάννη Δημόπουλου, έλαβε Πτυχίο **Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών** από το **Πανεπιστήμιο Αθηνών**, με άριστα. Απέκτησε **MASTER** στην **Επιστήμη των Υπολογιστών,** από το **Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών ΑΣΟΕΕ**, με άριστα. Με υποτροφία σπούδασε και έλαβε **Διδακτορικό,** με άριστα. Ανακηρύχτηκε Διδάκτωρ στην **Επιστήμη των Υπολογιστών** του **Πανεπιστημίου Καλιφόρνιας, Η.Π.Α**. Στην τελετή της ορκωμοσίας του, παρευρέθησαν οι γονείς του, Γεώργιος και Σούλα, και πολλοί φίλοι του. Προσελήφθη ως μηχανικός ερευνητής λογισμικού από την εταιρεία APPLE, με έδρα το Κουπερτίνο της Καλιφόρνιας, Η.Π.Α.

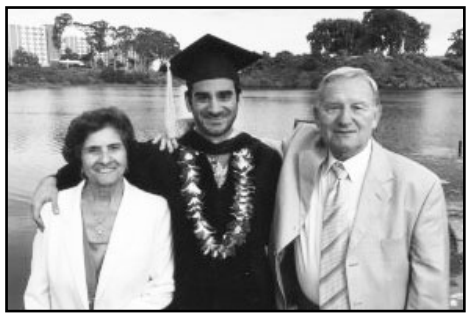

Ο Σύνδεσμός μας με χαρά εύχεται στον Στράτο υγεία, επιστημονική πρόοδο και άλλες καλές επιστημονικές διακρίσεις. Στους γονείς του εύχεται να τον χαίρονται και να τον καμαρώνουν, όπως επιθυμούν.

- **Άγγελος Ι. Βέργος, Αντισμήναρχος**

Με ιδιαίτερη χαρά πληροφορηθήκαμε ότι ο πατριώτης μας, **Άγγελος Ι. Βέργος, Πιλότος της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας**, εκρίθη κατ' εκλογή και προήχθη στο βαθμό του **Αντισμήναρχου.**

Ο Άγγελος γεννήθηκε στην Αθήνα. Είναι γιος του Ιωάννη Νικ. Βέργου και της Αικατερίνης (Ρήνας) Ν. Κωνσταντοπούλου, και εγγονός του Νικόλα Διον. Βέργου (Νύσιου). Σπούδασε στη **Σχολή Ικάρων** της Πολεμικής Αεροπορίας. Επίσης, είναι απόφοιτος του τμήματος **Φυσικών Επιστημών** - **Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Πάτρας**, και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου **MASTER** στη **Διοίκηση Επιχειρήσεων** - **Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά**. Ο Άγγελος μας κάνει περήφανους !... Είναι φωτεινό παράδειγμα θάρρους και ευρυμάθειας για τους νέους μας!...

Ο Σύνδεσμός μας εύχεται στον Άγγελο, υγεία, πρόοδο, και εις ανώτερες τιμητικές διακρίσεις. Ευχόμαστε να έχει πάντα γαλήνιους, αιθέριους και Ειρηνικούς Ουρανούς. Η οικογένειά του να τον χαίρονται και εμείς όλοι να τον καμαρώνουμε.

"Μήνυμα του ετοιμοθάνατου ποιητή στη νεολαία"

*Ποίημα γραμμένο κατά τη διάρκεια της εξορίας του **Μπέρτολτ Μπρεχτ**, στις ΗΠΑ, (1941-1947).*

Εσείς **οι νέοι άνθρωποι** των εποχών πού έρχονται
καί της καινούργιας χαραυγής πάνω στις πολιτείες
πού δε χτίστηκαν ακόμα, καί σεις πού δε γεννηθήκατε,
ακούστε τώρα τη φωνή τη δική μου, πού πέθανα
όχι δοξασμένα.

Αλλά
σάν τόν αγρότη πού δέν όργωσε το χωράφι του
καί τον χτίστη πού ξετσίπωτα το 'βαλε στά πόδια
σάν είδε την τρύπια στέγη,

Έτσι κ' εγώ,
δέ βάδισα με την εποχή μου, ξόδεψα τίς μέρες μου,
καί τώρα πρέπει νά σας παρακαλέσω
νά πείτε εσείς αυτά πού δεν ειπώθηκαν,
νά κάνετε αυτά πού δεν έγιναν,
καί μένα γρήγορα νά με ξεχάσετε, σας παρακαλώ,
γιά νά μήν παρασύρει καί σας
το δικό μου κακό παράδειγμα.

Αχ, γιατί κάθισα στων στείρων το τραπέζι
τρώγοντας το φαΐ πού αυτοί δεν ετοίμασαν;
αχ, γιατί ξόδεψα τα καλύτερα μου λόγια
στη δική τους άσκοπη κουβέντα. Έξω όμως
διάβαιναν οι άδίδαχτοι διψασμένοι νά μάθουν.

Αχ, γιατί τα τραγούδια μου δεν υψώνονται
στα μέρη εκείνα πού θρέφουν τίς πολιτείες,
εκεί πού ναυπηγούνται τα καράβια;
γιατί δεν υψώνονται απ' τίς γρήγορες ατμομηχανές
σάν τον καπνό πού αφήνουν πίσω τους στον ορίζοντα;
γιατί ο δικός μου λόγος είναι στάχτη
και μεθυσμένου παραλήρημα στο στόμα εκείνων
πού είναι χρήσιμοι καί δημιουργικοί.
Ούτε μιά λέξη δέν ξέρω νά πω σέ σας, γενιές
των εποχών πού έρχονται, μήτε μιά υπόδειξη
δε θα μπορούσα νά σάς κάνω
μέ δάχτυλο τρεμάμενο,
γιατί πώς το δρόμο νά δείξει
αυτός πού δεν τον διάβηκε!

Γι' αυτό σε μένα που τη ζωή μου έτσι σπατάλησα
άλλο δε μένει παρά νά σας ζητήσω νά μή δώσετε προσοχή
σε λέξεις πού βγαίνουν από το δικό μας σάπιο στόμα,
μήτε καί συμβουλή καμιά νά μη δεχτείτε
απ' αυτούς πού στάθηκαν τόσο ανίκανοι,
αλλά μόνοι σας ν' αποφασίσετε
ποιό τό καλό για σάς καί τί σάς βοηθάει
τόν τόπο νά χτίσετε
πού εμείς αφήσαμε νά ρημάξει σαν την πανούκλα,
καί για νά κάνετε τίς πολιτείες κατοικήσιμες.

Στους μεταγενέστερους (Μπέρτολτ Μπρεχτ)

Ο **Μπέρτολτ Μπρεχτ** γεννήθηκε στο Άουγκσμπουργκ της Βαυαρίας της Γερμανικής Αυτοκρατορίας (10.2.1898), και πέθανε στο Ανατολικό Βερολίνο της Ανατολικής Γερμανίας (14.8.1956).

Ο Γερμανός συγγραφέας, ποιητής, δραματουργός, λιμπρετίστας, θεωρητικός του θεάτρου και σκηνοθέτης, θεωρείται πατέρας του σύγχρονου θεάτρου και μια από τις πιο σπουδαίες προσωπικότητες της σύγχρονης τέχνης. Είναι ο Μπρεχτ του στοχασμού του 20 αιώνα.

Εκατόν είκοσι χρόνια από τη γέννησή του, ο λόγος του παραμένει πάντα διαχρονικός, επίκαιρος, διδακτικός, η φωνή του εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει το σήμερα και το αύριο, καθώς υπάρχουν άνθρωποι εκμεταλλευόμενοι που μπορεί να συνομιλεί μαζί τους. Στη συνομιλία αυτή, όπου ο πλούτος της σκέψης του μεγάλου Γερμανού διανοητή ρέει με λαϊκή απλότητα, σκιαγραφεί την τραχύτητα της ζωής αυτού του κόσμου, την οποία ερμηνεύσει από τη σκοπιά της πάλης των τάξεων.

Ε. Κ. Μπόρα

Απόσπασμα Πρακτικών Γενικής Συνέλευσης του Συνδέσμου Σερβαίων, 14ης-8-2018

συνέχεια από τη σελ. 1

ε) Με αυθόρμητη προσωπική **εθελοντική πρωτοβουλία**, δύο ζευγάρια συμπατριωτών μας πραγματοποίησαν τον καθαρισμό του δρόμου από το Σουληνάρι έως του Γιατρού τη βρύση, και τον δρόμο προς του Μπουλούτσου.

στ) Συμπατριώτισσά μας, φέτος όπως και πέρυσι, ασχολήθηκε με τον **ευπρεπισμό του Ι.Ν. Άγιος Αθανάσιος**.

4) Το Πολιτιστικό Κέντρο

Ένα φλέγον ζήτημα για τον Σύνδεσμο είναι το Π.Κ..

α) Οι προσπάθειές του προέδρου του Δ.Σ. να έρθει σε επαφή με τον Δήμαρχο, κ. Ι. Γιαννόπουλο δεν τελεσφόρησαν.

β) Το Δ.Σ. εξουσιοδότησε τον αντιπρόεδρο, κ. **Ι. Ν. Βέργο**, να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για την υλοποίηση της 044/2007, απόφασης του Δημ. Συμβ. του Δ. Γορτυνίας, με την οποία παρατάθηκε για 99 έτη η σύμβαση χρησιδανείου, που ισχύει μέχρι το 2027.

γ) Ο κ. Ι. Ν. Βέργος έλαβε από τον δικηγόρο, κ. Κουμουτσάρη, κατάλογο των απαιτούμενων εγγράφων. Ζήτησε, επίσης, από το Δ.Σ. κατάρτιση αιτήσεως προς τον Δήμαρχο, με υπόμνηση των δεσμεύσεών του από την παραπάνω απόφαση του Δημ. Συμβουλίου.

5) Αναγραφή των ονομάτων των πεσόντων στο Ηρώο

Στη Γ.Σ. τέθηκε αυτό το 'ηθικής φύσεως' θέμα, που συζητήθηκε διεξοδικά, και αποφασίστηκε ομόφωνα να αναγραφούν, στο Ηρώο της πλατείας του χωριού, τα ονόματα των πεσόντων, που υπάρχουν στα αρχεία του κράτους.

6) Άλλα θέματα Συλλογικού ενδιαφέροντος

Ο λόγος δόθηκε στους παρευρισκόμενους στη Γ.Σ. πατριώτες. Μεταξύ όλων, ο γιατρός, καθηγητής Ιατρικής **Γ. Θ. Τρουπής**, υπενθύμισε την εθελοντική εργασία, τους κόπους, τα χρήματα που ξοδεύτηκαν, για να υπάρχει το Π.Κ. Επίσης, τόνισε την ανάγκη να μην σβήσει ο Σύνδεσμος Σερβαίων.

Η κα **Μαρίνα Διαμαντοπούλου-Τρουπή** εξέφρασε τα συγχαρητήριά της στο Δ.Σ., που κρατά τον Σύλλογο ζωντανό, σε εποχές που δεν υπάρχει όρεξη των πολιτών να ασχολούνται με τα κοινά. Έχουν γίνει οι ενέργειες για να εξασφαλιστεί η νομιμότητά του Π.Κ., και υπάρχουν δε σκέψεις η κάτω αίθουσα να γίνει κάποτε Μουσείο και εκθεσιακός χώρος.

7) Αναδρομή - αναφορά σε παλαιούς προέδρους της κοινότητας και στο έργο τους

Στην ημερήσια διάταξη της Γ.Σ. περιλήφθηκε μια σύντομη αναφορά στους παλαιούς προέδρους του χωριού, Γιωκοντάρα, Ιωάννη Π. Ρουσιά και Ηλία Σχίζα..

8) Λήξη των εργασιών της Γ.Σ.

Ο απολογισμός και η αναδρομή στα διάφορα θέματα της ημερήσιας διάταξης, κατέληξε σε μια ωραία συζήτηση για την πολιτιστική κληρονομιά μας, μέσα σε μια όμορφη φιλική ατμόσφαιρα, με φανερή την αγάπη των πατριωτών για τον τόπο και τον Σύλλογο.

Η κα **Μαρίνα Διαμαντοπούλου-Τρουπή** επιβεβαίωσε την πολιτιστική δράση του Δήμου με εκδηλώσεις για το έτος πολιτιστικής κληρονομιάς, που έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα *servou.gr*, ένα από τα οποία είναι το θέατρο σκιών – Καραγκιόζης, που έλαβε χώρα στην πλατεία του χωριού μας, έργο γραμμένο για τους μαστόρους.

Η κα **Φανή Παναγοπούλου-Μάνου** πρότεινε να διοργανωθεί μια εκδρομή στα Μοναστήρια της περιοχής.

Καθώς η Γ.Σ. πλησίαζε προς τη λήξη της, το Δ.Σ., για να γλυκάνει τους πατριώτες, μοίρασε μελομακάρονα, αναψυκτικά κ.λ.π., και φυσικά και το παραδοσιακό τσιπουράκι (κέρασμα του Ι.Μ.Ρουσιά).

9) Ανάδειξη νέας διοίκησης (Δ.Σ.) του Συνδέσμου

Η Γ.Σ. αποφάσισε να παραμείνει το υπάρχον Δ.Σ., έτσι ώστε να πραγματοποιούνται οι αναγκαίες ενέργειες για τον Σύνδεσμο. Τα μέλη του απερχόμενου Δ.Σ., συναισθανόμενα το χρέος τους απέναντι στον ιστορικό μας Σύνδεσμο, δέχθηκαν να σχηματίσουν το νέο Δ.Σ. Θα γίνει προσπάθεια από τον Σύνδεσμο να πραγματοποιήσει ό,τι καλύτερο μπορεί για το χωριό.

Τακτικά Μέλη:

Ιωάννης Κ. Μπόρας, Πρόεδρος
Ιωάννης Ν. Βέργος, Αντιπρόεδρος
Ελένη Κ. Μπόρα, Γραμματέας
Ιωάννης Στ. Βέργος, Ταμίας
Γεώργιος Θ. Τρουπής
Θεόδωρος Γ. Τρουπής
Παύλος Ευστ. Δάρας
Κωνσταντίνος Γ. Τερζής
Αναστάσιος Ν. Παπαθωμόπουλος

Αναπληρωματικά μέλη:

Κωνσταντίνος Ν. Σχίζας
Γεώργιος Δημ. Βέργος
Παναγιώτης Κων. Παγκράτης
Νίκος Γεωργ. Παγκράτης
Νίκος Γεωργ. Λιατσόπουλος
Χρίστος Ι. Μαραγκός

Εκφράζουμε την ευχή, του χρόνου το Δεκαπενταύγουστο όλοι οι πατριώτες να είναι καλά και να τεθούν υποψηφιότητες, ώστε να γίνουν αρχαιρεσίες, για να μακροβιώνει ο ιστορικός Σύνδεσμος των Απανταχού Σερβαίων.

(Απόσπασμα από τα πρακτικά της Γ.Σ. Το πλήρες κείμενο των Πρακτικών υπάρχει στην ιστοσελίδα servou.gr)

Η γραμματέας του Δ.Σ.
Ελένη Κ. Μπόρα

Παλαιοί Πρόεδροι του Σέρβου

Στη Γ.Σ. του Συνδέσμου Σερβαίων, της 14ης Αυγούστου 2018, ο Πρόεδρος Ι. Μπόρας πραγματοποίησε μια σύντομη αναφορά στους παλαιούς προέδρους του χωριού, **Γιωκοντάρα, Ιωάννη Παν. Ρουσιά** και **Ηλία Σχίζα,** οι οποίοι έπαιξαν σημαντικό ρόλο, σε εποχές που το χωριό έσφυζε από κόσμο, και συνέδεσαν το όνομά τους με σπουδαία κοινοφελή έργα, όπως η υδροδότηση, η διάνοιξη δρόμων και η δενδροφύτευση.

Ο Γιωκοντάρας

Τα έργα τα οποία σημάδεψαν τη θητεία του ήταν

α) η συνδρομή του στην έγερση της εκκλησίας συνίστατο στο ότι ο ίδιος κατασκεύασε και λειτούργησε το καμίνι για την παρασκευή άσβεστου (χορίδι), και β) ήταν επικεφαλής του έργου κατασκευής υδραγωγείου του χωριού (λεπτομέρειες για την προσφορά του υπάρχουν σε σχετικό άρθρο στην ιστοσελίδα servou.gr, 'Οι βρύσες του χωριού'. Στη μνήμη όλων έχει μείνει η στεντωρία φωνή του, με την οποία καλούσε τους συγχωριανούς για προσωπική εργασία σε έργα του χωριού.

«Μ 'ακούτε χωδ(ρ)ιανοί, ή(ρ)θε το νε(ρ)ό Μπούδ(ρ) μπουλας.....Μπούδ(ρ)μπουλας».

Ας είναι αιωνία του η μνήμη.

Ο Ιωάννης Παν. Ρουσιάς

Στη συνέχεια, ο πρόεδρος του Δ.Σ., κ. **Ι. Κ. Μπόρας**, αναφέρθηκε σε έναν άλλο παλαιό σπουδαίο πρόεδρο της κοινότητας, τον **Ιωάννη Παν. Ρουσιά**.

Διηγήθηκε περιστατικό, που αφορά στο πρόσωπο του Ιωάννη Παν. Ρουσιά, το όνομα του οποίου είναι συνυφασμένο με τη διάνοιξη του δρόμου από το χωριό μέχρι το γεφύρι του Σαρρά.

Ειδικότερα, συνοπτικά, ο Ρουσόγιαννης, πριν από τη διάνοιξη του δρόμου βρέθηκε στα Λαγκάδια και παραστάθηκε σε συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Εκεί, αφού εξέφρασε την επιθυμία του να συνδέσει το χωριό με τα Λαγκάδια, ζήτησε τη συνδρομή του Δήμου με την κατασκευή της γέφυρας στο ρέμα Μπούφη, από το Δήμο Λαγκαδίων.

Το αίτημά του δεν έγινε αποδεκτό, μάλιστα δημοτικός σύμβουλος είπε ότι δεν ήταν ανάγκη να γίνει γεφύρι γιατί, έτσι, οι Σερβαίοι που πήγαιναν στα Λαγκάδια αναγκαστικά θα έπλεναν τα πόδια τους.

Μετά από λίγο καιρό, οι Λαγκαδινοί έκπληκτοι αντίκρισαν τη μπουλντόζα στον Αρτοζήνο. Αυτό δε γιατί ήταν γνωστές σε όλους οι φιλικές προς τους Λαγκαδινούς σχέσεις του (κάποιος Ασημακόπουλος ήταν νονός του γιου του Στάθη).

Ο Ηλίας Σχίζας

Ένας ακόμη επί πολλά έτη αγαπητός και αποτελεσματικός πρόεδρος της κοινότητας ήταν ο **Ηλίας Σχίζας**. Κατά τη διάρκεια της μακρόχρονης θητείας του, (20 χρόνια), είχε άψογη συνεργασία με τρίτους – κυρίως κρατικούς λειτουργούς, για το καλό του χωριού.

Επί προεδρίας του Ηλίας Σχίζα, σε αγαστή συνεργασία με το τότε Δ.Σ. του Συνδέσμου, ξεκίνησε η κατασκευή του αμαξιτού δρόμου Σέρβου – Αράπηδες, έργο από τα σημαντικότερα των τελευταίων 50 χρόνων στο χωριό. Με τις ευλογίες της εκκλησίας και τον αγιασμό από τον αείμνηστο ιερέα Παπασωτήρη ξεκίνησε το έργο.

Ειδικότερα, σε ένα από τα μεγαλύτερα έργα, ήτοι αυτό της ανάπλασης-δεντροφύτευσης των γυμνών ρεμάτων (Μπαμπιώτη κ.λ.π.) του χωριού, είχε άψογη συνεργασία με τους υπαλλήλους του Δασαρχείου Βυτίνας, όπως μετά από πολλά χρόνια (περίπου 35) μου διηγείτο ο τότε υπεύθυνος δασικός (τοπογράφος-αγρονόμος μηχανικός) κ. Δημήτρης Σπαθής. Τα έργα αυτά (τοιχία και δενδροφύτευση) μεταμόρφωσαν το περιβάλλον του χωριού σε παραδεισένιο.

Άριστες ήταν και οι εντυπώσεις της τότε ειρηνοδίκου Τευθίδος (Λαγκαδίων) κας Γεωργίας Μουταβελή, η οποία ήλθε στην κοπή της πίτας του Συνδέσμου 2016, με την επιθυμία να συναντήσει τον 'Μάγκα' φίλο της πρόεδρο, Ηλία Σχίζα.

Ο Ηλίας, επί πλέον, ως νοσοκόμος (ειδικότητα κτηθείσα εν στρατεύματι) προσέφερε, για πάρα πολλά έτη, τις υπηρεσίες του στους πατριώτες, ενέσεις κ.λ.π.

Ο πρόεδρος ευχήθηκε στο φίλο Ηλία να είναι πάντοτε καλά.

Η Πολιτιστική Κληρονομιά

Στη Γενική Συνέλευση του Δεκαπενταύγουστου 2018, ο κ. **Παναγιώτης Νόιφελτ** υπενθύμισε ότι φέτος είναι το ***Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς*** και συνέδεσε όλα τα προαναφερθέντα εντάσσοντάς τα στο θέμα της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η πολιτιστική κληρονομιά δημιουργείται και αφορά σε μια κοινή υποχρέωση των κατοίκων των αστικών κέντρων και της υπαίθρου.

Οφείλουμε να προστατεύσουμε το βασικότερο συνδετικό στοιχείο της πολιτιστικής κληρονομιάς που είναι η μνήμη, και φυσικά όλα τα υλικά και άυλα αγαθά που έχουμε, που κληρονομούμε και δημιουργούμε σήμερα για εμάς και για εκείνους οι οποίοι θα τα παραλάβουν από εμάς.

Ακριβώς επειδή σχετίζεται με τη μνήμη, ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι η συσπείρωση των ανθρώπων και η συλλογική διάθεση σε όλα αυτά τα στοιχεία, τα οποία δημιουργούν αυτό που λέμε πολιτιστική κληρονομιά.

Ο τόπος μας έχει όσες δυνατότητες μας δημιουργεί η ιστορία και τα υλικά και άυλα αγαθά σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Είναι στο χέρι μας, λοιπόν, αυτά τα αγαθά και αυτές οι μνήμες να αναδυθούν μέσα από εμάς.

Το 2018 είναι έτος Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς και η Ελλάδα συμμετέχει σε αυτό. Είναι σημαντικό το ότι ο Δήμος μας έμπρακτα αναδείχθηκε μέσα από πολιτιστικές εκδηλώσεις και συνεργασίες. Δεν πρέπει, όμως, να χαθεί η ευκαιρία έως το τέλος του έτους ο Δήμος να συμμετάσχει ακόμα πιο ενεργά στα προσφερόμενα ευρωπαϊκά προγράμματα, αυξάνοντας έτσι τις δυνατότητες συμμετοχής των νέων, των πρεσβυτέρων και των πολιτιστικών φορέων του τόπου.

Έγινε πρόταση από τον κ. **Π. Νόιφελτ** να γίνει άμεση ***Αδελφοποίηση των Πολιτιστικών Φορέων της Γορτυνίας*** και τη συμμετοχή σε προγράμματα του Δήμου από κοινού και με την απορρόφηση προγραμμάτων ΕΣΠΑ, με στόχο τη συμμετοχή, την ανταλλαγή πολιτιστικών στοιχείων και την εξωστρέφεια.

Κάτι τέτοιο θα δώσει μεγάλη ενθάρρυνση στη δημιουργία συγκροτημένων εκδηλώσεων και φεστιβάλ, καθώς επίσης θα αυξήσει και τη συμμετοχή των ντόπιων παραγόντων, φορέων και ατόμων στις εκδηλώσεις αυτές.

Ένας ακόμη στόχος στην αδελφοποίηση πολιτιστικών φορέων της Γορτυνίας είναι η αύξηση των εσόδων, σε τοπικό επίπεδο, και κυρίως στους πατριώτες που επιμένουν να μένουν και να στηρίζουν τη Γορτυνία, μέσα από τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες, δημιουργώντας ευρύτερο κύκλο εργασιών, βελτιστοποίηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των εκδηλώσεων και διεύρυνση του χρόνου παραμονής των επισκεπτών στα χωριά.

Παναγιώτης Νόιφελτ

Στροφή
Μαρίας Παναγοπούλου

Κι άξαφνα η μέρα
λέει να μετανιώσει
και να γυρίσει πίσω
να ξεκινήσει απ' το πρωί…
απ' την αρχή να περπατήσω…

Το ΟΧΙ της 28ης Οκτωβρίου 1940, στου Τσιούμπι, στου Σέρβου

Το 1940 κηρύχτηκε ο Ιταλο-Αλβανικός πόλεμος και μας ζήτησαν να τους παραδοθεί η πατρίδα μας. Ο Μεταξάς είπε το ΟΧΙ. Ήταν τότε που γεννήθηκα. Είμαι κι εγώ ένα από τα παιδιά του -40. Ο πατέρας μου ήταν στο μέτωπο της Αλβανίας όταν γεννήθηκα.

Καθώς μεγάλωνα, τα πρώτα γράμματα που αναγνώρισα ήταν το ΟΧΙ, που το έβλεπα μόνιμα απέναντι στο χωριό μας, στου 'Τσιούμπι', κάτω από το εκκλησάκι του Αγιο-Θανάση. Ήταν μέρος του γυμνού από βλάστηση βουνού, γραμμένο το ΟΧΙ, με πέτρες μεγάλες, κατάλευκο, επιβλητικό και μεγαλοπρεπές. Ευλογημένο από τον Άγιο, που ήταν από πάνω του. Τώρα, δεν φαίνεται πια, το ΟΧΙ είναι καλυμμένο από τα δέντρα που έχουν θεριέψει.

Ένα **Ο** ολοστρόγγυλο, τεράστιο, που, όταν το κοίταζα, στην παιδική μου φαντασία φάνταζε σαν ένα τεράστιο στόμα, διάπλατα ανοιχτό, που βροντοφώναζε με θάρρος. ΟΧΙ. Και αυτό το **Χ** δίπλα του, που έπεφτε σαν δυνατός κεραυνός στην πλαγιά του μικρού λόφου, μου υπενθύμιζε πάντα τη δύναμη της πατρίδας μας να αντισταθεί. Ήταν ο κεραυνός του θεού, προστάτη της πατρίδας. Τελευταίο ακολουθούσε το **Ι** ολόισιο και τεράστιο, που αντιλαλούσε μέχρι πέρα από τα βουνά και πέρα από τον Αρτοζήνο ακόμα, που δεν ήξερα τι υπήρχε πιο πέρα από εκεί. Και η φωνή του, η αντιλαλιά του, αντιλαλούσε κάτω στη Γκούρα, που την έπαιρνε μαζί του το νερό, να φτάσει στη θάλασσα, να διαλαλήσει σε όλους τους λαούς της γης ότι η πατρίδα μου λέει το ΟΧΙ. Δεν θέλει να πεθάνει.

Όταν πήγα στο σχολείο, ο δάσκαλος μάς έμαθε και την ιστορία του ΟΧΙ. Απορροφούσαμε κάθε λέξη από το στόμα του δάσκαλου και το στήθος μας γέμιζε περηφάνια. Κάθε φορά πριν την 28η Οκτωβρίου, ο δάσκαλος μας έλεγε τα κατορθώματα των στρατιωτών στον πόλεμο, και μας έπαιρνε όλα τα παιδιά και πηγαίναμε απέναντι, στου 'Τσιούμπι'. Φτιάχναμε τις πέτρες, για να μην ξεφεύγουν καθόλου, και τις ασπρίζαμε με ασβέστη, για να φαίνεται το ΟΧΙ από το χωριό μας και από τα γύρω βουνά. Όχι! Η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει!

Εμείς τα παιδιά χαιρόμασταν πάρα πολύ που φροντίζαμε και περιποιόμασταν το ΟΧΙ, εκεί να ειδή κανείς τραγούδια και χαρές. *«Η δόξα με τα αθάνατα φτερά που στην Ελλάδα πάντα περπατεί...». «Πάνω εκεί στις Πίνδου μας τις κορφές, που θαρρείς τ' αστέρια φιλούνε, Της Πατρίδας λίγες αγνές μορφές, τα πυκνά σκοτάδια ερευνούν...».*

Εκτός από αυτό, κάναμε και λαμπαδηφορίες. Βρίσκαμε μπρίκια, τα τρυπάγαμε με πρόκα, και τα δέναμε σε ένα παλούκι επάνω. Μέσα στα μπρίκια βάζαμε στάχτη και όποιος είχε, έριχνε πετρέλαιο, όποιος δεν είχε, έβαζε ρετσίνι, από τα βαρέλια του κρασιού. Το βράδυ, πηγαίναμε μαζί με τον δάσκαλο στο ΟΧΙ και ανάβαμε τα μπρίκια γύρω-γύρω από τα γράμματα, και έλαμπε ο τόπος όλος, έλαμπε η ψυχή μας και φωτιζόταν το μυαλό μας για προκοπή. Η χαρά μας, τότε, ήταν μεγάλη. Ζήτω η Ελλάς!... Αντηλαλούσε από τη φωνή μας η πλάση όλη!

Γεωργία Κ. Μπόρα
(το γένος Στ. Βέργου)
21.10.2018

ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟ ΣΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ

Γιορτάστηκε πανηγυρικά και το φετινό Δεκαπενταύγουστο, η μνήμη της Κοίμησης της Θεοτόκου, στον ομώνυμο μητροπολιτικό Ναό του χωριού.

Την παραμονή το απόγευμα, έγινε ο εσπερινός και ακολούθησε λιτανεία της εικόνας με τη συμμετοχή όλων σχεδόν όσων βρίσκονταν στο χωριό. Ο σεβαστός και αγαπητός πατέρας Γρηγόριος Ρεμούνδος έψαλε με κατάνυξη τον εσπερινό και ζήτησε από την Παναγία να προστατεύει τους απανταχού της γης Σερβαίους. Ο πρόεδρος του Δ.Σ. Ιωάννης Μπόρας μοίρασε γλυκά από τον Σύνδεσμο στους πατριώτες, μετά την περιφορά της εικόνας της Παναγίας.

Το βράδυ έγινε, όπως κάθε χρόνο, η μάζωξη των πατριωτών για φαγητό, στην κεντρική πλατεία του χωριού, μπροστά από τα μαγαζιά του Γιάννη Ρουσιά, του Νίκου Τρουπή, του και του Ν. Λιατσόπουλου. Ο καιρός ήταν καλός, χωρίς ζέστη, χωρίς κρύο, με λίγα σύννεφα και χωρίς αέρα. Η γουρνοπούλες του Γιάννη Ρουσιά πεντανόστιμες, όπως εξαιρετικά ήσαν και όλα τα εδέσματα, όλων των μαγαζιών.

Ο Σύλλογος, λόγω πένθους, για την απώλεια συγχωριανών μας, ακύρωσε τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις στη Ράχη. Ανήμερα της Παναγίας, έγινε η θεία λειτουργία με ξεχωριστή λαμπρότητα, και αρτοκλασία. Πολλοί πατριώτες είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν και να θυμηθούν τα παλιά.

Ευχόμαστε σε όλους τους πατριώτες υγεία και του χρόνου να συνεορτάσουμε την Κοίμηση της Παναγίας μας, στο χωριό.

Φωτο: ιστολόγιο της Μαρίνας Διαμαντοπούλου-Τρουπή.

Φωτο: Ε.Κ. Μπόρα

Μεταμορφώσεις

Έκρηξη πεταλούδας

Βλέφαρο που τρεμοπαίζει
Στο ασπρόμαυρο βλέμμα του τολμηρού
Ψυχή που λιώνει
Στα δάχτυλα του ερωτευμένου

Ίσως δεν ήθελε να βγει στο φως
Για ένα πέταγμα...
Την έσπρωξε θέλοντας, μη θέλοντας
Η μήτρα της ανάγκης

Ελένη Καλλίστου
Βρυξέλλες , 12-10-2018

Σταύρος Ι. Δημόπουλος

Γαστρεντερολόγος-Ηπατολόγος

Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών

Κεφαλληνίας 19, Χολαργός
Τηλ. 6938494714 – 2106512150

ΓΑΣΤΡΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ-ΚΟΛΟΝΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ

Θείες λειτουργίες στα εξωκκλήσια μας

Όπως κάθε χρόνο, με συμμετοχή ντόπιων και επισκεπτών, γιορτάστηκαν και φέτος το καλοκαίρι τα εκκλησάκια μας.

Στις 20 Ιουλίου, ο Αγιολιάς, στο παλαιόκαστρο. Μετά τη θεία λειτουργία, έγινε επιμνημόσυνη δέηση, υπέρ των ψυχών των Μιχαήλ Σχίζα (Αρχικού κτήτορα), Θεοδώρου Κ. Τρουπή (Με πρωτοβουλία του οποίου αναστηλώθηκε ο Ναός), Ηλία Θ. Χειμώνα,(τέως προέδρου του Συλλόγου), του Νίκου Στυλ. Σχίζα (που για πολλά χρόνια φρόντιζε το εκκλησάκι), και της Στέλλας Π. Δημητροπούλου–Γαλάνη, για την οποία, ανήμερα της γιορτής, γινόταν στην Αθήνα η εξόδιος ακολουθία.

Στις 26 Ιουλίου, έγινε θεία λειτουργία στην εκκλησία της **Αγίας Παρασκευής,** στην Τρανηβρύση.

Στις 3 Σεπτεμβρίου, γιορτάστηκε η μνήμη του **Αγίου Νεκταρίου,** στο ομώνυμο εκκλησάκι, στην τοποθεσία Ίθη.

Γιατί πρέπει να εμβολιαζόμαστε έναντι της Γρίπης και της Πνευμονίας

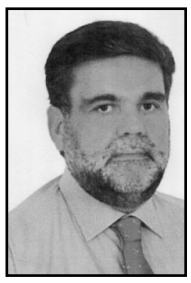

Γιώργος Θεοδ. Δημόπουλος
Αν. Καθηγητής, Ιατρική Σχολή Αθηνών

Εισαγωγή

Η γρίπη περιγράφηκε για πρώτη φορά το 1173 και από τότε σε διάφορες χρονικές περιόδους εμφανίσθηκαν σοβαρές και φονικές επιδημίες (1694, 1918-μολύνθηκαν 500 εκ. άνθρωποι παγκοσμίως και από αυτούς κατέληξαν 50 εκ, 1957, 1968 και πρόσφατα το 2009 και 2011).

Η πνευμονία από την κοινότητα (στη ροή του κειμένου εφεξής θα χρησιμοποιείται η συντόμευση ΠΚ=πνευμονία από τη κοινότητα), δηλαδή η πνευμονία που εμφανίζεται εκτός του νοσοκομείου αποτελεί παγκοσμίως την τρίτη αιτία θανάτου μετά από τη στεφανιαία νόσο και τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια. Βάσει στατιστικών, το ετήσιο κόστος που απαιτείται για τη θεραπεία της ΠΚ στις χώρες της Ευρωπαικής Ενωσης (ΕΕ) ανέρχεται στα 10 δισ. Euros (3.6 δισ. αφορούν τις χαμένες ημέρες εργασίας, 5.7 δισ. την περίθαλψη όταν ο ασθενής πρέπει να νοσηλευθεί στο νοσοκομείο, 0.5 δισ. την περίθαλψη εκτός νοσοκομείου και 0.2 δισ. τη φαρμακευτική δαπάνη).

Η γρίπη και η ΠΚ αποτελούν καταστάσεις που μπορούν να αποφευχθούν, η δε πρόληψή τους εφαρμόζεται με τον εμβολιασμό.

Γρίπη

Η γρίπη οφείλεται στον ιό της γρίπης που είναι ένας ορθομυξοιός. Ανάλογα με το γενετικό υλικό του στελέχους του ιού που επικρατεί, ταξινομείται σε 3 τύπους (A,B,C). Οι σοβαρές λοιμώξεις οφείλονται στους ιούς A και B, ενώ ο τύπος C είναι υπεύθυνος για σποραδικές λοιμώξεις του αναπνευστικού συστήματος ήσσονος σημασίας. Ως ομάδες υψηλού κινδύνου για να προσβληθούν από τη γρίπη θεωρούνται όσοι πάσχουν από χρόνια νοσήματα (Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια, Σ. Διαβήτη, Νεφρική Ανεπάρκεια, ασθενείς με καρκίνο, όσοι λαμβάνουν χημειοθεραπεία ή κορτιζόνη, θεραπεία με βιολογικούς παράγοντες, ασθενείς με νευρομυικά νοσήματα, που είναι κατακεκλιμένοι και δεν μπορούν να αποβάλλουν τις εκκρίσεις), οι μέσης και τρίτης ηλικίας ασθενείς (>50 ετών), τα μη εμβολιασμένα βρέφη, όσοι διαμένουν σε χώρους συγχρωτισμού (σε μικρής έκτασης χώρους, όπου ανευρίσκονται πολλά άτομα) και οι πρόσφυγες.

Ο ιός, μόλις εισέλθει στο αναπνευστικό σύστημα του ανθρώπου, προσκολλάται στην επιφάνεια των βρόγχων, εισέρχεται εντός αυτών και αρχίζει να παράγει αντίγραφά του, τα οποία εν συνεχεία διασπείρονται σ΄ολόκληρο το αναπνευστικό σύστημα προκαλώντας την εμφάνιση της λοίμωξης. Πριν από την εκδήλωση των συμπτωμάτων, ο άνθρωπος αισθάνεται κόπωση, που περιγράφεται συνήθως χαρακτηριστικά: «πονάει όλο μου το κορμί, αισθάνομαι να με πονάνε όλες οι αρθρώσεις μου». Η εκδήλωση της νόσου ξεκινά 3-7 ημέρες περίπου μετά από την είσοδο του ιού στον οργανισμό, είναι θορυβώδης και χαρακτηρίζεται από υψηλό πυρετό (θερμοκρασία >39° C), βήχα μη παραγωγικό-ξηρό συνήθως (χωρίς εκκρίσεις), ρίγη, φωτοφοβία, πόνο στις αρθρώσεις και δυσχέρεια στην αναπνοή, η οποία συχνά καταλήγει σε σοβαρή αναπνευστική ανεπάρκεια. Η ακτινογραφία θώρακος στις περισσότερες των περιπτώσεων δεν εμφανίζει ειδικά ευρήματα, εκτός και εάν εκδηλωθεί αναπνευστική ανεπάρκεια, που οδηγεί στην εμφάνιση οξέος συνδρόμου αναπνευστικής δυσχέρειας – ARDS), οπότε παρατηρούνται διάσπαρτες σκιάσεις με ασαφή όρια και στους δύο πνεύμονες (αυτοί οι ασθενείς απαιτούν διασωλήνωση της τραχείας, εφαρμογή μηχανικής αναπνοής και νοσηλεία σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας –ΜΕΘ) ή συν-λοίμωξη από βακτήρια. Η διάγνωση της γρίπης τίθεται από την κλινική εικόνα (είναι χαρακτηριστική), από την ανίχνευση αντιγόνων του ιού από υλικό που λαμβάνεται από τη στοματική κοιλότητα με στιλέό και από καλλιέργειες.

Η θεραπεία της γρίπης είναι συμπτωματική (ενυδάτωση ασθενούς, ανάπαυση, καλή διατροφή πλούσια σε βιταμίνες) ενώ η χορήγηση οσελταμιβίρης (Caps. Tamiflu® 75mgκάθε 12 ώρες για 5-10 ημέρες) φαίνεται ότι βοηθά στο να αμβλύνει τα συμπτώματα και να επισπεύδει την ανάρρωση του ασθενούς. Η χορήγηση της οσελταμιβίρης είναι πιο αποτελεσματική εάν δοθεί τις πρώτες 48 ώρες από την εμφάνιση των συμπτωμάτων.

Τα αντιβιοτικά δεν έχουν θέση στη θεραπεία της γρίπης (υπενθυμίζεται ότι η λοίμωξη οφείλεται σε ιό) παρά μόνο εάν αυτή επιπλακεί απο συν-λοιμώξεις που οφείλονται σε βακτήρια (Πνευμονιόκοκκος, Αιμόφιλος, Σταφυλόκοκκος), οπότε και απαιτείται η χορήγησή τους.

Η γρίπη, ανάλογα με τη βαρύτητα εμφανίζει επιπλοκές εκτός του αναπνευστικού συστήματος (μυοκαρδίτιδα, περικαρδίτιδα, μυοσίτιδα, ραβδομυόλυση, μυοσφαιρινουρία, εγκεφαλίτιδα, οξεία ηπατική ανεπάρκεια, νόσο Guillain–Barré), που παρατείνουν τη νοσηλεία και αυξάνουν τη θνητότητα των ασθενών.

Πνευμονία από τη Κοινότητα (ΠΚ)

Η ΠΚ οφείλεται κυρίως στον S. pneumoniae ή πιο κοινά Πνευμονιόκοκκο (σε ποσοστό 55-70%) που είναι βακτήριο, αποτελείται από μια κάψα που παράγει αντισώματα και ανάλογα με το είδος των αντισωμάτων ταξινομείται σε υποομάδες που λέγονται ορότυποι. Ο ασθενής που θα προσβληθεί από τον πνευμονιόκοκκο μπορεί να εμφανίσει μόνο πνευμονία (δηλαδή προσβολή των πνευμόνων), πνευμονία και βακτηριαιμία (δηλαδή να καλλιεργηθεί συγχρόνως το μικρόβιο και στο αίμα), μόνο βακτηριαιμία, μηνιγγίτιδα, οξεία μέση ωτίτιδα και ιγμοτίτιδα/παραρινοκολπίτιδα. Όλα αυτά τα νοσήματα περιλαμβάνονται στον όρο Διηθητική Πνευμονιοκοκκική Νόσος (ΔΠΝ). Οι ομάδες υψηλού κινδύνου για να εμφανίσουν ΠΚ, σφαιρικά είναι ίδιες μ΄αυτές που θα εμφανίσουν γρίπη.

Η κλινική εικόνα της ΠΚ είναι περίπου ίδια μ΄αυτή της γρίπης (βήχας, πυρετός, ρίγος, κόπωση-αδυναμία). Η διαφορά έγκειται στο ότι ο βήχας συνήθως είναι παραγωγικός και συνοδεύεται από βλεννο-πυώδεις εκκρίσεις ενώ η ακτινογραφία θώρακος αναδεικνύει σκίαση ενός λοβού ή τμήματος του πνεύμονος που είναι καλά αφορισμένη.

Εμβολιασμός:

Γρίπη

Το εμβόλιο έναντι της γρίπης ανανεώνεται κάθε χρόνο με την εξής διαδικασία: ο παγκόσμιος οργανισμός υγείας (WHO-World Health Organization) εφαρμόζει παγκοσμίως επιτήρηση και καταγραφή των στελεχών των ιών που προκαλούν γρίπη κάθε χρόνο και σε συνεργασία με το FDA και CDC (ΕΟΦ και ΚΕΕΛΠΝΟ των ΗΠΑ) επιλέγει κάθε Φεβρουάριο-Μάρτιο τα 3 πιο πιθανά στελέχη που τη τελευταία 5ετία ήταν υπεύθυνα για το 80% των περιπτώσεων γρίπης. Αυτά τα στελέχη εμπεριέχονται στο εμβόλιο που θα κυκλοφορήσει το επόμενο έτος (π.χ. στο εμβόλιο του 2016 περιλαμβάνοντο οι ιοί A/California/7/2009 (H1N1) pdm09-like virus, A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)-like virus και A B/Brisbane/60/2008-like virus). Ο εμβολιασμός εφαρμόζεται πριν από την έναρξη εμφάνισης της γρίπης (κυρίως τον Οκτώβριο στο Βόρειο ημισφαίριο και Μάιο στο Νότιο αντίστοιχα) με την έγχυση υποδορίως 0.5 cc διαλύματος εμβολίου σε έναν από τους δύο βραχίονες. Η κάλυψη από το εμβόλιο αρχίζει 2 εβδομάδες μετά από τον εμβολιασμό (απαραίτητος χρόνος για ανοσολογική απάντηση) και η αποτελεσματικότητά του υπολογίζεται μεταξύ 70-90%.

Οι επαγγελματίες υγείας συχνά έρχονται αντιμέτωποι με το εξής σχόλιο από πλευράς των ασθενών: «γιατρέ μου έκανα το εμβόλιο φέτος αλλά αρρώστησα από γρίπη». Αυτό μπορεί να συμβεί γιατί δεν είναι τεχνικά δυνατό να συμπεριληφθούν στο εμβόλιο όλοι οι ιοί της γρίπης, οπότε η αποτελεσματικότητα του εμβολίου μειώνεται κάτω από 50%. Παρόλα αυτά, το εμβόλιο συνεχίζει να προστατεύει σε μικρότερο όμως βαθμό, με αποτέλεσμα ο ασθενής να εμφανίζει πιο ήπια κλινική εικόνα. Η σύσταση για εμβολιασμό από το Εθνικό Συμβούλιο Εμβολιασμών της Ελλάδος αφορά άτομα ηλικίας > 50 ετών, παιδιά 6 μηνών - 18 ετών (τα παιδιά < 6 μηνών προστατεύονται μέσω του εμβολιασμού της μητέρας), άτομα 19 - 49 ετών με χρόνια νοσήματα, κυοφορούσες γυναίκες σε οποιοδήποτε τρίμηνο της κύησης και επαγγελματίες υγείας.

συνέχεια στη σελ. 6

Οι πυρκαγιές άλλοτε και σήμερα

Οι πυρκαγιές αποτελούν μάστιγα που πλήττει τα τελευταία πενήντα περίπου χρόνια το δασικό και όχι μόνο πλούτο της χώρας. Απότοκος του φαινομένου αυτού είναι η εγκατάλειψη της υπαίθρου και δη του μεγάλου ορεινού τμήματος της χώρας. Τότε μεγάλα τμήματα του πληθυσμού και ιδίως των νέων μετακινήθηκαν στα αστικά κέντρα.

Οι καλλιεργημένες εκτάσεις, που εγκαταλείφτηκαν, άλλαξαν μορφή σε χορτολιβαδικές και δασικές. Τα μεγάλα φυτοφάγα ζώα – αροτριώντα ζώα (ιπποειδή – βοοειδή) εξαφανίστηκαν ενώ τα μικρότερα περιορίστηκαν δραστικά. Αυτά που είχαν ως κύρια και σχεδόν αποκλειστική τροφή τη χλωρίδα, αποψίλωναν, αποτελεσματικά, τόσο τις καλλιεργημένες όσο και τις χέρσες εκτάσεις, και δημιουργούσαν αντιπυρικές ζώνες, που απέτρεπαν τη δημιουργία και εξάπλωση μιας πυρκαγιάς.

Παράλληλα, πολλές δασικές πυρκαγιές οφείλονται σε βραχυκυκλώματα ηλεκτροφόρων καλωδίων της ΔΕΗ με την επαφή (και τριβή) τους με ξερά κλαδιά δέντρων. Οι πυρκαγιές, στην περιοχή μας, και όχι μόνο, που οφείλονταν, κατά κύριο λόγο, σε αμελή ανθρώπινη συμπεριφορά, αντιμετωπίζονταν από τους κατοίκους, που πρόστρεχαν αμέσως με την εκδήλωσή τους προς κατάσβεση. Η καμπάνα της εκκλησίας, δίκην σειρήνας, κινητοποιούσε τον κόσμο για τον κίνδυνου από την πυρκαγιά.

Στο χωριό μας, πριν από πολλά χρόνια, τις απογευματινές Αυγουστιάτικες ώρες, εκδηλώθηκε μεγάλη πυρκαγιά σε βοηθητικό κτίριο οικίας, που χρησίμευε ως στάβλος (ισόγειο) και αποθήκη ζωοτροφών (ο πρώτος όροφος). Η είδηση μεταδόθηκε με κωδωνοκρουσία και όλοι οι κάτοικοι πρόστρεξαν και με αυταπάρνηση κατόρθωσαν το 'ακατόρθωτο', και η καταστροφή περιορίστηκε στο βοηθητικό κτίριο όπου εκδηλώθηκε. Οι πιο δυνατοί και νέοι άνδρες βρέθηκαν με τσεκούρια, φτυάρια και κασμάδες στη σκεπή της συνεχόμενης κύριας οικίας, στη δίπλα οικία και δασική περιοχή. Εκεί, και με τη συνδρομή των υπολοίπων, που με τενεκέδες, κουβάδες κλπ τους εφοδίαζαν με νερό, το οποίο κουβαλούσαν από πηγές και βρύσες, πέτυχαν ό,τι μόνο έμπειροι πυροσβέστες μπορούσαν να πετύχουν. Στην ιστοσελίδα του Συνδέσμου, έχει αναρτηθεί άρθρο του τ. Προέδρου, Θεοδώρου Γ. Τρουπή.

Η Πολιτεία, στον Ποινικό Κώδικα, Κεφάλαιο 13ο 'Κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα', έχει θεσπίσει διατάξεις (άρθρα 264-266), που προβλέπουν και ορίζουν ποινές για το έγκλημα του εμπρησμού, στοιχειώδης προϋπόθεση του οποίου είναι η πράξη πυρκαγιάς, από την οποία να προκύπτει κίνδυνος σε ξένα πράγματα. Άξια λόγου είναι η διάταξη του άρθρου 267, κατά την οποία η πράξη του εμπρηστή από αμέλεια μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος καταστείλει ο ίδιος την πυρκαγιά ή δώσει με γρήγορη αναγγελία του προς τις αρχές την αφορμή προς κατάσβεσή της.

Οι πυρκαγιές στα δάση, από τα ΜΜΕ (τηλεόραση κλπ) αποδίδονται, κατά καιρούς, σε διάφορους όπως 'οικοπεδοφάγους' 'οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα', ακόμη και σε 'πράκτορες εχθρικής χώρας'. Για τις πυρκαγιές αυτές 'εμπρησμού από πρόθεση', λίγοι είναι αυτοί που οδηγούνται, με τεκμηριωμένα κατηγορητήρια, στα ακροατήρια των ποινικών δικαστηρίων. Στους ως άνω εμπρηστές είναι και κτηνοτρόφοι, οι οποίοι, κυρίως για λόγους αντεκδίκησης προς συναδέλφους τους, προκαλούν πυρκαγιές σε βοσκοτόπια (δασώδεις εκτάσεις), που έτσι κηρύσσονται πυρόπληκτες – αναδασωτέες.

Στο πρόσφατο (Οκτώβριος 2018) φύλλο της εφημερίδας 'Γορτυνία', δημοσιεύεται υπόμνημα από τους κατοίκους των Ραχών, με 10 προτάσεις για την αντιπυρική προστασία της υπαίθρου χώρας. Το χωριό Ράχες, του παλαιού Δήμου Θέλπουσας και πρώην Τροπαίων, περιβάλλεται από δάση, όπου κυριαρχεί το πεύκο και γειτνιάζει δυτικά με δρυμό από αριές (βελανιδιές) και επέκεινα τον ποταμό Ερύμανθο. Έχουν, περεταίρω, πείρα από πυρκαγιές και τις συνέπειές τους, οι προτάσεις είναι, καταρχήν, εύστοχες και ενδιαφέρουσες, αυτά δε αδιάφορα από το εφικτό τους. Μεταξύ αυτών είναι η δημιουργία αντιπυρικών ζωνών, διάνοιξη των παλαιών κοινόχρηστων δρόμων, κοπή των πεύκων μέσα σε οικισμούς και δάση κ.λ.π.

Κατά την κρίση μου, εγκληματική είναι η συμπεριφορά μας να κατέχουμε, πλησίον πόλεων και χωριών, ακαλλιέργητες εκτάσεις (αγροτεμάχια, οικόπεδα), και να παραλείπουμε την υποχρέωσή μας να αποψιλώνουμε κατ' έτος αυτές. Αντίθετα, για την προστασία των, τα περιφράζουμε με απροσπέλαστα συρματοπλέγματα, εμποδίζοντας έτσι τους προστρέχοντες για την κατάσβεση των πυρκαγιών, οι οποίες διασχίζουν και κατακαίουν τις ίδιες και προχωρούν.

Το άρθρο αυτό αφιερούται στη μνήμη της αδικοχαμένης συγχωριανής μας, Καλομοίρας (Μοίρας).

Ιωάννης Κ. Μπόρας

Παλιές πυρκαγιές στον Σέρβον

Με αφορμή τα τελευταία τραγικά γεγονότα στο Μάτι Αττικής, όπου έχασαν άδικα αθώοι άνθρωποι τη ζωή τους, θυμήθηκα τις φωτιές στο χωριό, όπου κάηκαν ή κινδύνεψαν σπίτια.

- **20 Μαΐου 1956**

Ξημερώματα, γιορτή του Αγίου Κωνσταντίνου, κάηκε ολοσχερώς από αναμμένο καντήλι το σπίτι του **Πανάγου Στρίκου – Σιεκλού**. Δεν χτύπησαν οι καμπάνες ώστε να τρέξει όλος ο κόσμος να τη σβήσει.

Η αλληλεγγύη των πολύ φτωχών εκείνης της εποχής Σερβαίων ήταν σημαντική σε είδος. Επιτροπή, με μπροστάρη τον μπάρμπα **Γιώρη το Σχίζα – Σγούλια**, επισκέφθηκε όλα τα σπίτια του χωριού και οι συγχωριανοί μας έδιναν από λίγο σιτάρι, το οποίο πουλήθηκε για να ενισχυθεί η οικογένεια.

- **30 Νοεμβρίου 1956 ή 57. Εορτή του Αγίου Ανδρέου.**

Βρισκόμουν στο εξωκκλήσι του Αγιαντριά, για το προσκύνημα και άναμα ενός κεριού, μαζί με άλλους συγχωριανούς. Ο καιρός κακός, ψιλοχιόνιζε, όταν ακούσαμε να χτυπούν οι καμπάνες της «απάνου» και «κάτω» εκκλησιάς.

Είχε αρχίσει να καίγεται το σπίτι της **Μητσιαινούλας**, στη γειτονιά των Στρικαίων. Έχει μείνει έντονα στη μνήμη μου, παρότι πέρασαν τόσα χρόνια, η εικόνα της κόρης της **Κατερίνης**, η οποία με σπαρακτικούς λυγμούς φιλούσε το αγκωνάρι του σπιτιού τους, για τη συμφορά που με τη βοήθεια όλου του χωριού σβήστηκε έγκαιρα. Θυμάμαι που γινόταν μνεία στον Παρασκευά το Λιατσόπουλο (του Λιατσόγιαννη), για τη συμβολή του στην κατάσβεση της φωτιάς.

- **Τέλη Ιουλίου, μέσα της δεκαετίας του 1950**

Ξέσπασε φωτιά στο καλύβι του **Γ. Τερζή,** που το χώριζε μισοτοιχία με το κυρίως σπίτι. Το καλύβι ήταν γεμάτο με σανούς. Ήταν βράδυ και ερχόμουν με τους γονείς μου από τον Αρτοζήνο. Οι φλόγες τεράστιες, φαινόντουσαν από το διάσελο.

Φθάσαμε στο χωριό και η φωτιά συνέχιζε το έργο της. Νερό δεν είχαμε στα σπίτια. Όλο το χωριό στο πόδι, να μεταφέρουν νερό με ό,τι δοχείο μπορούσε ο καθένας, από τις τότε βρύσες του Λεύκου, Δημοκοίτη, Τρανηβρύσης και από τις στέρνες από τα λιγοστά περιβόλια που υπήρχαν. Μια τέτοια στέρνα ήταν στο γειτονικό με το σπίτι μου περιβόλι του Νίκου Χρήστου Μπόρα που το καλλιεργούσε ο Γ. Γεωργακόπουλος (Σβίγκας).

Το καλύβι κάηκε ολοσχερώς, αλλά σώθηκε το σπίτι. Από τους πρωτεργάτες, που αψήφησαν τον κίνδυνο και ρίχτηκαν στη μάχη με την πύρινη λαίλαπα, ήταν ο **Παναγής Λιατσόπουλος (Μαγιάς)**, και ο **Πάνος ο Κουτσανδριάς** που με τα παιδικά μας μάτια τους βλέπαμε σαν ήρωες.

Άλλη φωτιά θυμάμαι ότι είχε ξεσπάσει στο σπίτι του **Ανδρέα Κουτσανδριά,** στη Ραχούλα, που έσβησε εγκαίρως.

Πολλές φορές, φωτιά έπιαναν οι καμινάδες από τα τζάκια σπιτιών που δεν φρόντιζαν οι ένοικοι να τα ξεκαπνίζουν (με τεράστιες σκούπες από σπάρτα), που θα μπορούσαν να κάψουν και ολόκληρο το σπίτι.

Τα τελευταία χρόνια, κάηκε ολοσχερώς το ανακαινισμένο σπίτι του **Νίκου Θεοδώρου Κωνσταντόπουλου (Κολοκώτη),** στη γειτονιά της Λακαθάνιζας, το οποίο ανακαινίστηκε εκ νέου.

- **Προβληματισμός:**

Εκείνα τα χρόνια, όταν συνέβαινε μια πυρκαγιά, εθελοντές πυροσβέστες ήταν όλοι οι κάτοικοι του χωριού. Εάν «**ο μη γένοιτο»** συμβεί κάτι στο χωριό σήμερα, ποιος θα σβήσει τη φωτιά;

Μήπως πρέπει ο Σύνδεσμος, σε συνεργασία με τον Τοπικό πρόεδρο του χωριού, να αναλάβει πρωτοβουλία ώστε σε περίμετρο 100 μέτρων από τα ακραία σπίτια του χωριού να γίνεται κοπή των χόρτων;

Θοδωρής Γ. Τρουπής (Γκράβαρης)

ΕΛΛΑΣ "ΣΤΑΘΙ ΚΑΙ ΟΙΚΤΙΡΟΝ"*

Πού να σε βρω, κουράγιο μου,
στο αύριο να πιστέψω;
Βλέπω τις στάχτες και θρηνώ,
ψυχή, πώς να μερέψω;

Η σκέψη μου συννέφιασε,
για όσους φύγαν κλαίω,
ό,τι έγινε θα σκέφτομαι
και μέσα μου θα κλαίω.

Μακάρι να αποδοθούν
οι ευθύνες σ' όσους φταίνε,
σ' αυτούς που την ελπίδα μας
και τις ζωές μας καίνε.

Δεν μας αρκούνε οι ευχές,
κάτι πρέπει να γίνει,
αλλιώς η Ελλάδα όρθια
δεν πρόκειται να μείνει.

Τ' αποκαΐδια σαν κοιτώ,
ψάχνω να βρω μια ελπίδα,
μονάχα αν "ξυπνήσουμε"
θα πάει μπροστά η πατρίδα!

Ποτέ ξανά τέτοιο κακό,
τόσοι νεκροί ανθρώποι,
έτσι ψυχές να χάνονται
και τόσων χρόνων κόποι!

Ζαχαρούλα Γαϊτανάκη
(Ζώνη Αρκαδίας, 24/7/2018)

** Στάθι και οίκτιρον = "Σταμάτα και δάκρυσε" γιατί δε ζω πια!!!*
Επιτύμβιο σε στήλη στο αρχαίο νεκροταφείο στον Κεραμικό.

Σερβαίικα απίστευτα και όμως αληθινά Μαστορικά

Θα κουρδίσω ...το ρολόι

Ήταν νέος από τον κάτω μαχαλά του χωριού, που ακολουθούσε τις μαστορικές παρέες για δουλειά στα χωριά της Μεσσηνίας, Λακωνίας κλπ. Στις αρχές της δεκαετίας του 1950 είχε καταφέρει να αποχτήσει ένα ρολόι χειρός, πράγμα σπάνιο, βέβαια, για τους κατοίκους του χωριού εκείνης της εποχής.

Επειδή φοβόταν μην του χαλάσει το ρολόι, δεν αποφάσιζε να το κουρδίσει ο ίδιος και κάθε μέρα πήγαινε στο σπίτι του δάσκαλου να του το κουρδίσει, ως γραμματιζούμενος αυτός.

Όταν όμως ήρθε η εποχή που οι μαστόροι του χωριού θα πηγαίνανε για δουλειά (και αυτός από κοντά), τον έπιασε κακή στενοχώρια, τι θα γίνει με το ρολόι. Τελικά ακολούθησε τους μαστόρους στη Μεσσσένια (Μεσσηνία), να φτιάξουν ένα χαμόσπιτο σε ένα απομονωμένο κάπως μέρος (συνοικισμό χωριού), που δεν υπήρχε σχολείο.

Τι να κάνει τώρα ο άνθρωπος με το ρολόι; Ποιος να του το κουρδίσει; Κανείς από τους μαστόρους δεν αναλάμβανε τέτοια ευθύνη!

Το κοντινότερο χωριό, που υπήρχε δάσκαλος, ήταν πάνω από μια ώρα απόσταση.

Αποφάσισε, λοιπόν, την ώρα που κουβάλαγε το ντενεκέ με τη λάσπη στη σκαλωσιά, να πηγαίνει κάθε μεσημέρι μετά τη δουλειά στο δάσκαλο, να κουρδίσει το ρολόι!

-Πού πάς ΄ρε;

του φωνάζουν «τα μαστόρια» από πίσω χαμογελώντας, που τον είχαν πάρει και λίγο στο «ψιλό».

-Πάω να κουρδίσω το ρολόι και θα γυρίσω. Φάτε σεις και θα φα μετά...

Όχι πως εκείνη την εποχή ήταν απαραίτητο το ρολόι στη μαστοριά. Η καθημερινότητα σε αυτή την «παλιοδουλειά» ήταν ίδια, όπως ακριβώς λέει και το τραγούδι: «*...Ξημερώνει και βραδιάζει πάντα στον ίδιο το ρυθμό...*»

Γεώργιος Δημ. Βέργος

Γιατί πρέπει να εμβολιαζόμαστε έναντι της Γρίπης και της Πνευμονίας

συνέχεια από τη σελ. 5

Πνευμονία

Για την ΠΚ είναι διαθέσιμα σήμερα 2 εμβόλια: το παλαιό 23δύναμο ή πολυσακχαριδικό (PPV23) το οποίο προστατεύει από 23 ορότυπους του πνευμονιοκόκκου και το νέο 13δύναμο ή συζευγμένο (PCV13) που προστατεύει από 13 ορότυπους, μεταξύ των οποίων υπάρχει και ο 6Α που δεν εμπεριέχεται στο παλαιό. Η αποτελεσματικότητα του παλαιού εμβολίου κυμαίνεται από 4-63% ενώ του νέου 45-75%. Το παλαιό εμβόλιο πρέπει να επαναλαμβάνεται κάθε 3-5 έτη, γιατί μετά από το 3ο έτος από την εφαρμογή του μειώνεται η άνοση απάντηση και κατ΄επέκταση η αποτελεσματικότητά του. Το νέο εμβόλιο χορηγείται εφάπαξ δια βίου, γιατί η τεχνική της κατασκευής του έδωσε τη δυνατότητα της ανοσιακής μνήμης (δηλαδή ο οργανισμός θυμάται και παράγει αντισώματα). Εάν κάποιος έχει εμβολιασθεί με το παλαιό εμβόλιο, τότε μετά από 8 εβδομάδες – 1 έτος μπορεί να επαναλάβει τον εμβολιασμό με το νέο εμβόλιο, οπότε δεν χρειάζεται να κάνει κάτι παραπάνω εφόρου ζωής. Σε μια μελέτη στις ΗΠΑ, χρησιμοποίησαν ένα μαθηματικό μοντέλο για να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα του εμβολιασμού έναντι της πνευμονίας. Βάσει των αποτελεσμάτων αυτής της μελέτης, η επίπτωση και θνητότητα από ΔΠΝ σε «φυσιολογική» περίοδο γρίπης ήταν 10%, ενώ σε πανδημία (2009-2010 H1N1) 20%. Το νέο εμβόλιο σε φυσιολογική περίοδο γρίπης θα προλάβει 13,400 περιπτώσεις ΔΠΝ, 399,000 πνευμονίες και 2,900 θανάτουςενώ το κέρδος θα είναι $472 εκατ. Σε περίοδο πανδημίας το ίδιο εμβόλιο θα προλάβει 22,800 περιπτώσεις ΔΠΝ, 872,000 πνευμονίες και 3,700 θανάτους ενώ το κέρδος θα είναι $1.0 δισ.

Ανεπιθύμητες ενέργειες από τον εμβολιασμό και αντιεμβολιαστικό κίνημα.

Οι ανεπιθύμητες ενέργειες από τα εμβόλια έναντι της γρίπης και της πνευμονίας είναι κυρίως τοπικές (στο σημείο της έγχυσης δια βελόνης) και αφορούν την εμφάνιση ερυθήματος, περιορισμένο κνησμό, μικρό οίδημα (λύνονται μετά από 48 ώρες), ενώ συχνά εμφανίζεται δεκατική πυρετική κίνηση που παρέρχεται μετά από 24-48 ώρες. Τα εμβόλια σήμερα θεωρούνται ασφαλή, γεγονός που αποδεικνύεται από τα εκατομύρια των δόσεων που εφαρμόζονται παγκοσμίως και τη μηδαμινή αναφορά ανεπιθυμήτων ενεργειών.

Τη τελευταία δεκαετία, διάφοροι κύκλοι υποστήριξαν τη συσχέτιση του εμβολιασμού με την εμφάνιση αυτισμού σε μικρά παιδιά, γεγονός όμως που καταρρίφθηκε από μια μελέτη, που έλαβε χώρα στη Δανία, σε 85.000 παιδιά και ανακοίνωσε ότι η επίπτωση της νόσου ήταν πρακτικά μηδενική.

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, εμφανίσθηκε στις ΗΠΑ ένα κίνημα έναντι των εμβολίων που διαδόθηκε παγκόσμια (και στη χώρα μας), το αντιεμβολιαστικό κίνημα, προτρέποντας το κοινό να μην εμβολιάζεται. Το κίνημα αυτό, που αποτελείται από αμφιλεγόμενες προσωπικότητες, υποστηρίζει τη θεωρία του μέσα από φιλοσοφικές θεωρήσεις – προσεγγίσεις και δεν χρησιμοποιεί τεκμηριωμένα με μελέτες δεδομένα (παράλληλα κατηγορεί τη διενέργεια των διαφόρων ιατρικών μελετών ως χειραγωγήσιμη και κατευθυνόμενη). Ο υπογράφων το άρθρο θεωρεί μη σοβαρές έως ανεύθυνες όλες αυτές τις θεωρίες και η καλύτερη απάντηση (επι του πρακτέου) δίδεται από την υψηλή θνητότητα, που εμφάνισε η Ελλάδα από γρίπη, το 2011, (354 θάνατοι από γρίπη σε ΜΕΘ), λόγω του χαμηλού δείκτη εμβολιασμού.

Ο εμβολιασμός σώζει ζωές, ειδικά σε πληθυσμούς υψηλού κινδύνου, γεγονός που επιτάσσει την άμεση εφαρμογή του. Μην λησμονούμε την αρχαία ρήση του Ιπποκράτους: **«Κάλλιον τό προλαμβάνειν ή τό θεραπεύειν».**

Τεχνητή Νοημοσύνη – Ρομποτική

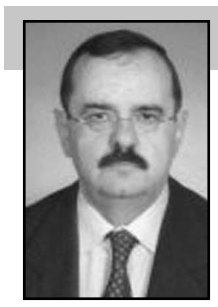

Τον τελευταίο καιρό, σε πολλά μέσα ενημέρωσης και επιστημονικά περιοδικά, γίνονται αναφορές στην **Τεχνητή Νοημοσύνη (**AI–Artificial Intelligence), και στη **Ρομποτική**.

Θα προσπαθήσω, με απλά λόγια και παραδείγματα, να κάνω κοινωνούς τους αναγνώστες της εφημερίδας μας, για την τεχνική πρόοδο της εποχής μας και τις προοπτικές για τα χρόνια που έρχονται.

Λέγοντας «Τεχνητή Νοημοσύνη» αναφερόμαστε στο σχεδιασμό, ανάπτυξη και υλοποίηση υπολογιστικών συστημάτων (εφαρμογές Πληροφορικής), που μιμούνται την ανθρώπινη συμπεριφορά, για επίλυση προβλημάτων.

Για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, ανάλογα με το τεχνικό πρόβλημα που θέλουμε να λύσουμε, εμπλέκονται οι επιστήμες, πρωτίστως η πληροφορική και η επιστήμη των μηχανικών, η ψυχολογία, η νευρολογία, η γλωσσολογία, τα μαθηματικά κλπ.

Η σύγχρονη τεχνητή νοημοσύνη αποτελεί ένα από τα πλέον «μαθηματικοποιημένα» και ταχέως εξελισσόμενα πεδία της πληροφορικής. Σήμερα, ο τομέας αξιοποιεί μεθόδους και εργαλεία καταγόμενα από τα εφαρμοσμένα μαθηματικά, όπως είναι τα οικονομικά μαθηματικά, τα ασφαλιστικά μαθηματικά και η θεωρία των πιθανοτήτων, οι επιστήμες των μηχανικών, η στατιστική, και η ηλεκτρονική μηχανική.

Τα κλασικά προβλήματα της τεχνητής νοημοσύνης περιλαμβάνουν τον σχεδιασμό και την επίλυση ενός προβλήματος, επεξεργασία γλώσσας (να ακούει και να καταλαβαίνει ένα ρομπότ, όταν του μιλάμε, και να ανταποκρίνεται στις εντολές, που του έχουμε δώσει, με προγράμματα), λογικούς συλλογισμούς (π.χ. ένα πολεμικό drone να λαμβάνει σε πραγματικό χρόνο τα μετεωρολογικά στοιχεία και να τροποποιεί το σχέδιο πτήσης του), αντίληψη του περιβάλλοντος (π.χ. ένα αυτοκίνητο, χωρίς οδηγό, να αντιλαμβάνεται έγκαιρα την πτώση ενός δένδρου και να σταματά, με παράλληλη ειδοποίηση της Πυροσβεστικής), καθώς και την ικανότητα χειρισμού διαφόρων αντικειμένων (π.χ. ένα Robot σε ρόλο οικιακής βοηθού να πλένει το φλιτζάνι, να κάνει τον καφέ και να τον σερβίρει). Η προσέγγιση του προβλήματος επιτυγχάνεται, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, με τη χρήση μαθηματικών εργαλείων βασισμένων σε πιθανότητες, στατιστική, καθώς και ορισμένα μοντέλα λογικής. (Πρόκειται για λογικά διαγράμματα, που έχουν την είσοδο πληροφοριών, την επεξεργασία τους και την απόδοση του αποτελέσματος, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πιθανές και ακραίες ακόμη περιπτώσεις.)

Γενικά, στόχος της τεχνητής νοημοσύνης είναι η δημιουργία τεχνολογίας, που επιτρέπει στους **υπολογιστές** και τις **μηχανές** να λειτουργούν με έξυπνο τρόπο.

Τα σημερινά συστήματα τεχνητής νοημοσύνης είναι εκπαιδευμένα **να εκτελούν ένα σαφώς και μόνο, καθορισμένο καθήκον**. Το σύστημα που παίζει πόκερ δεν μπορεί να παίξει σκάκι. Το σύστημα που ανιχνεύει απάτες, δεν μπορεί να οδηγήσει αυτοκίνητο. Στην πραγματικότητα, αν ένα σύστημα **AI,** που ανιχνεύει απάτες στον τομέα της φροντίδας υγείας από επίορκους γιατρούς στα νοσοκομεία ή πλαστές συνταγογραφήσεις, δεν μπορεί να ανιχνεύσει φορολογικές απάτες ή απάτες στις ασφαλιστικές εταιρίες και Τράπεζες.

Η ανάπτυξη και εξέλιξη της τεχνητής νοημοσύνης, οριοθετεί την είσοδο στην «Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση».

Η πρώτη **ΒΕ** αντικατέστησε πλήρως τα ανθρώπινα χέρια, αξιοποιώντας την ισχύ του νερού και του ατμού και μηχανοποιώντας τη διαδικασία της παραγωγής. Η δεύτερη βασίστηκε στην ηλεκτρική ενέργεια και μια σειρά ευφάνταστων εφευρέσεων, από τα τέλη του 19ου αιώνα, –μεταξύ των οποίων, η μηχανή εσωτερικής καύσης, το αεροπλάνο και οι κινούμενες εικόνες– μεταμόρφωσε κάθε φάσμα της ανθρώπινης ύπαρξης, από τις μεταφορές μέχρι τη διασκέδαση. Η τρίτη ήρθε στο τέλος της δεκαετίας του '60, με την ψηφιακή τεχνολογία, τους υπολογιστές και τη διάδοση του Διαδικτύου.

Η Τεχνητή Νοημοσύνη εφαρμόζεται ευρέως στη Ρομποτική.

Η **Ρομποτική** είναι ο κλάδος της επιστήμης που μελετά τις **μηχανές** εκείνες που μπορούν να αντικαταστήσουν τον άνθρωπο, στην εκτέλεση μιας εργασίας, η οποία συνδυάζει τη φυσική δραστηριότητα με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Τα ρομπότ έχουν ξεκινήσει δειλά να έχουν ρόλο customer service, στην Ιαπωνία, και να χρησιμοποιούνται στη φροντίδα των ηλικιωμένων, εν είδει ρομποτικού "pet–κατοικίδιου ζώου", κρατώντας τους συντροφιά, υπενθυμίζοντάς τους ότι πρέπει να πάρουν τα φάρμακά τους κ.τ.λ. Αυτό, προφανώς, θα έχει σημαντικές επιπλοκές και στις κοινωνικές σχέσεις. (Φαντασθείτε έναν εγκαταλελειμμένο παππού στο σπίτι του να έχει αφεθεί χωρίς αγάπη, να συνομιλεί με μια μηχανή-ρομπότ, που θα τον φροντίζει ακόμη και με μουσική. Μελαγχολικό και να το σκεφθεί κάποιος!!...)

- **Μηχανική αντίληψη**

Η αντίληψη μιας μηχανής-ρομπότ είναι η δυνατότητα χρήσης συναγερμών από αισθητήρες (όπως κάμερες, μικρόφωνα, αισθητήρες αφής, σόναρ και άλλα), για την εξαγωγή πληροφοριών από το περιβάλλον. Η όραση υπολογιστών είναι η δυνατότητα ανάλυσης και επεξεργασίας εικόνων. Μερικά συγκεκριμένα προβλήματα είναι η αναγνώριση ομιλίας, η αναγνώριση προσώπου και η αναγνώριση αντικειμένων

- **Παραδείγματα εφαρμογής Τεχνητής Νοημοσύνης.**

Πρόσφατα, διάβασα ένα άρθρο ότι, ένα ειδικό μηχάνημα ανιχνεύει, διαβάζοντας χιλιάδες ακτινογραφίες με συγκρίσεις που κάνει με την ακτινογραφία ενός ασθενούς (με ποσοστό επιτυχίας 93%), τον καρκίνο του δέρματος (μελάνωμα), όταν οι δερματολόγοι, διαβάζοντας μια ακτινογραφία, κάνουν σωστή διάγνωση κατά 70%. Το σύστημα αυτό αυτοεκπαιδεύεται και γίνεται ακόμη πιο αξιόπιστο, όταν τροφοδοτείται με περισσότερες πληροφορίες. Στο παράδειγμά μας, με όσες χιλιάδες περισσότερες ακτινογραφίες τροφοδοτείται, το ποσοστό επιτυχούς διάγνωσης θα μεγαλώνει.

Άλλο παράδειγμα από τον Τραπεζικό χώρο, είναι ένα σύστημα **credit scoring**, που αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα ενός ατόμου ή επιχείρησης, για να του χορηγήσει ένα δάνειο, αφού λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους της χώρας, των επιτοκίων, της ρευστότητας, την προηγουμένη οικονομική του συμπεριφορά, κλπ.

Προ ετών, στη διεθνή έκθεση τεχνολογίας CEBIT, που κάθε χρόνο γίνεται στο Ανόβερο της Γερμανίας, επεδείχθη ένα αυτόματο ηλεκτρονικό τραπεζικό κατάστημα με κανέναν υπάλληλο. Το σύστημα, για την αναγνώριση του πελάτη, ώστε να του επιτρέψει να μπει στο κατάστημα, συγκρίνει τα βιομετρικά στοιχεία του προσώπου του, που τα είχε αποθηκεύσει στον ηλεκτρονικό υπολογιστή, κατά την αρχική εγγραφή του ως πελάτη στην Τράπεζα, και εφόσον διαπιστώνει την ταυτότητά του, ανοίγει την πόρτα εισόδου. Έτσι, πχ στις 4 η ώρα τα ξημερώματα, μπορεί μια κυρία να πάει στην τράπεζα, μετά από μια δεξίωση, να ανοίξει τη θυρίδα της στο θησαυροφυλάκιο, να βγάλει τα κοσμήματά της και να τα ασφαλίσει στη θυρίδα.

Πάρα πολλά παραδείγματα εφαρμογών της τεχνητής νοημοσύνης έχουμε στα Ipad, σε έξυπνα ρολόγια που φορά κάποιος, τα οποία σε πραγματικό χρόνο στέλνουν εικόνα του φορέα σε απομακρυσμένες βάσεις, για την ασφάλειά του.

Η τεχνητή νοημοσύνη εφαρμόζεται ευρέως στη διαγνωστική και επεμβατική ιατρική, σε Ηλεκτρονικά παιχνίδια, στην πρόβλεψη αγορών/χρηματιστήρια, τρισδιάστατοι εκτυπωτές 3D, κλπ.

- **ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ**

Η Τεχνητή Νοημοσύνη επιτρέπει μεγάλης κλίμακας, έξυπνες αυτοματοποιήσεις, που θα επιφέρουν δραματικές αλλαγές στην **απασχόληση και την αγορά εργασίας.**

Προ μερικών μηνών, ο πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας, δήλωσε ότι 150 εκατ. θα χάσουν τη δουλειά τους μέχρι το 2022, ενώ 300 εκατ. νεοεισερχόμενοι δεν θα βρίσκουν εργασία. Δεκάδες οικονομολόγοι φοβούνται πως η 4η βιομηχανική επανάσταση θα ανοίξει την ψαλίδα της ανισότητας περισσότερο από ποτέ. Στις τρεις τελευταίες συνεδριάσεις του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, στο Νταβός, συζητήθηκε το ίδιο κεντρικό θέμα αυτολεξεί: «**Οι ευκαιρίες και οι προκλήσεις της 4ης βιομηχανικής επανάστασης»...**

- **Γνώμες επιστημόνων για την Τεχνητή Νοημοσύνη.**

Στίβεν Χόκινγκ

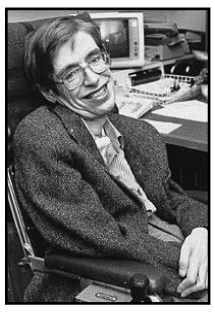

Η τεχνητή νοημοσύνη θα είναι το τέλος μας. Οι προσπάθειες των επιστημόνων να αναπτύξουν μηχανές με τεχνητή νοημοσύνη αποτελούν απειλή για την ίδια την ύπαρξη του ανθρώπινου είδους, σύμφωνα με τον **Στίβεν Χόκινγκ.** Ο διακεκριμένος αστροφυσικός εξέφρασε αυτή την ανησυχία σε συνέντευξή του, στο βρετανικό δίκτυο BBC, και συμπλήρωσε:

Η εποχή της τεχνητής νοημοσύνης έρχεται «φορτωμένη» με υποσχέσεις, προκλήσεις και κινδύνους. Και παρότι για να ανοίξει ο νέος αυτός οικονομικός κύκλος στην ιστορία της ανθρωπότητας απαιτείται ένα μεγάλο άλμα (η μετάβαση από την τεχνητή νοημοσύνη ειδικών εφαρμογών, που ήδη «βλέπουμε» να εφαρμόζεται σε αρκετές περιπτώσεις στη γενική τεχνητή νοημοσύνη, η πλήρης ανάπτυξη της οποίας πιθανότατα θα απαιτήσει αρκετές δεκαετίες), μια νέα συναρπαστική εποχή ήδη ανατέλλει.

Κωνσταντίνος Δασκαλάκης (καθηγητής του MIT)

Η τεχνητή νοημοσύνη είναι μια μεγάλη ευκαιρία, που ταυτόχρονα ενέχει και πολλούς κινδύνους, επειδή, αντίθετα με άλλες τεχνολογίες, αυτή σκέφτεται κιόλας. Αυτό τονίζει σε συνέντευξή του, στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο καθηγητής του MIT, **Κωνσταντίνος Δασκαλάκης**, ο οποίος τιμήθηκε με το φετινό διεθνές βραβείο Μαθηματικών Nevanlinna. Από την άλλη, όπως λέει, η τεχνητή νοημοσύνη έχει τη δυνατότητα να αποδεσμεύσει τον ανθρώπινο εγκέφαλο από τετριμμένες νοητικές λειτουργίες, ώστε το μυαλό μας να απασχοληθεί με πιο δημιουργικά και ενδιαφέροντα πράγματα.

Το θέμα είναι τεράστιο και δεν εξαντλείται σε λίγες γραμμές, αν αναφερθούν και οι τεχνικές ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης (π.χ. Γλώσσες Προγραμματισμού που χρησιμοποιούνται κ.λ.π.)

Θοδωρής Γ. Τρουπής (Γκράβαρης)

Πικάντικα και γλυκόπικρα στιγμιότυπα από τη ζωή στο χωριό

ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟ ΤΟ 'ΚΑΝΑ

Πριν αρχίσει η μαζική μετανάστευση των πατριωτών από το χωριό για τις μεγάλες πόλεις, κυρίως μετά το 1960, όλες σχεδόν οι οικογένειες του χωριού «τρέφανε γουρούνι». Έτσι εξασφάλιζαν λίγο-πολύ το κρέας της χρονιάς, για την πολυμελή συνήθως φαμελιά, με το παστό (τσιγαρίδα) και το λίπος (λίγδα). Και να λάβει κανείς υπόψη του πως ένα χοιρινό μπορούσε να ξεπεράσει και τις εκατό οκάδες.

Επομένως ήταν πολύ σοβαρή υπόθεση, αν το γουρούνι πάθαινε κάτι.

Ένα πρωί λοιπόν, τοιμάζει η *Γιώργαινα* το πλύμα του γουρουνιού (νερό με διάφορες τροφές, κυρίως αλευροειδή), και το δίνει στον άντρα της τον *Γιώρη* **ν**α πάει να ταΐσει το ζωντανό. Υπάκουος, όπως πάντα, αυτός εκτελεί την εντολή της κυράς.

Πάει στο κατώγι και σκουντάει το γουρούνι να το ταΐσει. Όμως εκείνο ήταν ξαπλωμένο μέσα στο φουσκί, αναστηλώθηκε στα δύο μπροστινά πόδια, αλλά δεν μπορούσε να σηκωθεί, ούτε έδειξε κανένα ενδιαφέρον για το φαί.

Ταράχτηκε ο *Γιώρης* και φωνάζει την κυρά:

-*Πού είσαι μωρ' γυναίκα;*

-*Τιέναι ρε;* απλογιέται εκείνη.

*-Τούτο το ζωντανό, δεν σηκώνεται, και μου φαίνεται η κοιλιά του πρησμένη. Για έλα κάτου***.**

-*Κακοπόπαθα, η μαύρη***,** λέει εκείνη, και κουτρουβαλώντας πάει στο κατώγι.

-*Ζιού-ζιού-ζιού***,** τίποτα το γουρούνι.

-*Αχ! Γιώρη μου, το γουρουνάκι μας δεν είναι καλά. Η κοιλιά του είναι φουσκωμένη, δεν είναι καλό πράμα τούτο.*

-*Κάτσε εδώ μωρ' γυναίκα, φύλα το γουρούνι και εγώ θα πα να βρω το Λια, να ιδούμε τι θα κάνουμε.*

Σε κάμποση ώρα, έρχεται ο *Γιώρης* με το *Λια***,** λαχανιασμένοι και τι να ιδούν. Το γουρούνι ψόφιο, ανάσκελα με τα πόδια ψηλά και αίματα στην κοιλιά και η γυναίκα να κλαίει και να κακοπαθιέται, για το κακό που τους βρήκε…

-Τι έγινε μωρ' γυναίκα, πώς ψόφησε το ζωντανό; Τι αίματα είναι αυτά στην κοιλιά του;

-Τι να σου πω Γιώρη μου, εγώ δεν ξέρω. Είδα την κοιλιά του φουσκωμένη, και πήρα το «σουγλί» και την τρύπησα κάμποσες φορές, να ξεφουσκώσει.

-Τι έκανες μωρ' τρελή;

-Τι έκανα, Γιώρη μου;

-*ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟ ΤΟ 'ΚΑΝΑ Η ΜΑΥΡΗ…*

Χ. Ι. Μαραγκού

Δρόμος Σέρβου-Αράπηδες-Κοκκινορράχη

Στην εφημερίδα «Γορτυνία» (φ Οκτ. 2018) διαβάσαμε την παρακάτω είδηση:

"Την Παρασκευή 5/10/2018, στην Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Αρκαδίας θα γίνει ανοιχτός διαγωνισμός για την ανάθεση του έργου

«ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΣΕΡΒΟΥ ΑΡΑΠΗΔΕΣ ΚΟΚΚΙΝΟΡΡΑΧΗ»

Προϋπολογισμού μελέτης 200.000 ευρώ.

Η προθεσμία εκτέλεσης του έργου είναι 150 ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ (κεντρικό ηλεκτρονικό μητρώο Δημ. Συμβάσεων)".

☛*Τμήμα του δρόμου Σέρβου-Αράπηδες στην περιοχή της Φραζινέτας.*

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ Δ.Σ.

Τα Οικονομικά μας

ΓΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Α) ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
1) Αρ. Λογ. 6014-040030-371
2) IBAN: GR 5001710140006014040030371
Β) ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΛΦΑ
1) Αρ. λογ.: 151-002101-091057
2) IBAN: GR 9701401510151002101091057

Έσοδα από 1.7.18 έως 10.10.18		
874	ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ι.ΧΡΗΣΤΟΣ Στη μνήμη Τάκη Σχίζα	50
899	ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	20
880	ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ-ΒΑΣΔΕΚΗ ΟΥΡΑΝΙΑ	20
864	ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	50
886	ΔΑΡΑΣ ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΚ.	30
889	ΔΑΡΑΣ ΠΑΥΛΟΣ	50
890	ΔΑΡΑΣ ΠΑΥΛΟΣ Στη μνήμη Καλομοίρας Πατελάρου-Σχίζα	30
Α56	ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Θ.ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ΑΛΦΑ ΤΡΑΠ.) Στη μνήμη Θεοδ.Δημόπουλου (Σιώκου), από τη σύζυγό του Φρόσω, και τα παιδιά του, Γιώργο και Κάτια.	200
888	ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΝΑ	30
891	ΚΕΡΜΠΕΣΙΩΤΗ-ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ ΝΤΙΝΑ	100
884	ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΕΑΣ ΠΕΤΡΟΣ	50
885	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΙΚ.	20
Α53	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	20
893	ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΝΙΚ.	50
883	ΜΑΡΑΓΚΟΣ Ι.ΧΡΗΣΤΟΣ	40
895	ΜΠΟΡΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΘ.	20
870	ΜΠΟΡΑΣ Γ. ΣΤΕΛΙΟΣ	30
892	ΝΤΑΓΙΑΝΝΗ ΑΘΑΝ. ΚΩΝ.	50
873	ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ Π. ΙΩΑΝΝΗΣ Στη μνήμη Τάκη Σχίζα	50
896	ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΝΟΥ ΦΑΝΗ	20
898	ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΝΤΑ ΝΤΙΝΑ	40
882	ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	50
897	ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΟΝΗ ΕΛΕΝΗ	20
900	ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ-ΓΚΕΚΗ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ	30
Α59	ΣΕΚΕΡΟΓΛΟΥ ΜΑΡΙΑ (ΤΡΑΠ.ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	50
879	ΣΤΡΙΚΟΣ Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	30
887	ΣΤΡΙΚΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΙΩΑΝ.	20
865	ΣΤΡΙΚΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΑΝ.	70
866	ΣΧΙΖΑ ΠΑΝ. ΕΛΕΝΗ Στη μνήμη του συζύγου της Τάκη Σχίζα	50
867	ΣΧΙΖΑ ΠΑΝ. ΕΛΕΝΗ Στη μνήμη Στέλλας Δημητροπούλου-Γαλάνη	50
877	ΣΧΙΖΑΣ Γ. ΣΩΤΗΡΗΣ	50
878	ΣΧΙΖΑΣ Γ. ΧΡΗΣΤΟΣ	50
876	ΣΧΙΖΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑ.	50
875	ΣΧΙΖΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΜΙΜΗΣ) ΑΘ. Στη μνήμη του αδελφού του Τάκη Σχίζα	50
881	ΣΧΙΖΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΜΙΜΗΣ) Στη μνήμη Νίκου Σχίζα	50
868	ΣΧΙΖΑΣ ΣΤΥΛ. ΜΙΧΑΛΗΣ	80
894	ΤΕΡΖΗΣ Γ. ΝΙΚΟΣ	20
Α54	ΤΡΟΥΠΗ-BURILLON ΕΛΕΝΗ	30
872	ΤΣΑΝΤΙΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	30
871	ΤΣΑΝΤΙΛΑ Ι. ΑΓΓΕΛΙΚΗ	30
Α58	ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛ.ΔΕΣΠΟΙΝΑ (ΤΡ.ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	100
869	ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΧΙΖΑ ΕΛΕΝΗ Στη μνήμη συζύγου της Ηλία Χρονόπουλου, του αδελφού της Γιάννη, και της Νάνση Σχίζα	100
Α57	ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΙΑ ΠΕΡ. ΧΡΥΣΟΥΛΑ (ΑΛΦΑ ΤΡ.)	50
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	**2030**
Έξοδα από 1.7.18 έως 10.10.18		
101	Ν. ΔΟΪΡΑΝΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ (Multihosting) Συντήρηση ιστοσελίδας	181
102	ΔΕΗ - ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΑ	79
103	ΣΚΟΥΡΟΣ ΜΑΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Σούλης) Για καθαρισμό του χωριού	200
104	ΜΠΑΡΔΗ ΛΟΛΑ και ΜΑΡΙΑ Καθαρισμός Πολιτιστικού Κέντρου	100
105	Ι. ΓΚΑΝΤΗΡΑΓΑΣ τυπογραφείο για Εφημερίδα	318
106	ΣΤΑΥΡΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΣ Ταχυδρομικά Εφημερίδας	318
107	ΔΑΡΑΣ ΚΩΣΤΑΣ, Βάψιμο καγκελών Εκκλησίας	250
108	ΕΝΦΙΑ Γραφείου Αγίου Μάρκου	251
109	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ	139
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	**1836**
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΑΜΕΙΟΥ		
	Προηγούμενο Υπόλοιπο	8445
	Συν έσοδα περιόδου	2030
	Μείον έξοδα περιόδου	1836
	ΝΈΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	**8639**

Ο Πρόεδρος — Ο Ταμίας
Ιωάννης Κ. Μπόρας — Ιωάννης Στ. Βέργος

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ:

Σχίζα Τάκη του Αθανασίου	
Αναστασόπουλος Χρήστος	50
Παναγόπουλος Π. Ιωάννης	50
Σχίζα–Βέργου Ελένη (Σύζ.)	50
Σχίζας Δημ. (Μίμης)	50
Σχίζα–Πατελάρου Μοίρας	
Δάρας Παύλος	30
Δημόπουλου Θοδωρή (Σιώκου)	
Η σύζυγος Φρόσω και τα παιδιά του Γιώργος και Κάτια	200
Δημητροπούλου–Γαλάνη Στέλλας	
Σχίζα–Βέργου Ελένη	50
Σχίζα Στυλ. Νίκου	
Σχίζας Δημήτριος (Μίμης)	50
Χρονόπουλου Ηλία	
Γιάννη Γ. Σχίζα	
Σχίζα Νάνσης	
Χρονοπούλου-Σχίζα Ελένη	100

«Αχ... κακομοίρα κρεκονιά, κάνε κουράγιο!»

Κρεκονιά, στη συνθηματική γλώσσα των παραδοσιακών **Λαγκαδινών** (ή Λαγκαδιανών) μαστόρων χτιστών κυρίως πέτρας (πετράδων), ήταν οι παλιοί μαστόροι (ή μάστορες, όπως το θέλει ο γραμματικός κανόνας).

Πιο συγκεκριμένα, οι μαστόροι με τους βοηθούς τους (μαστορόπουλα) ήσαν οι **κρέκονες** και **κρεκονιά** (μαστοριά) έλεγαν την όλη διαδικασία, από τη συγκρότηση της ομάδας/παρέας (του μπουλουκιού), συνέχεια του μακρινού ταξιδιού, με τα μουλάρια (μαγκαρίνια) και τα γαϊδούρια (μαχαβιόλια) φορτωμένα με τα εργαλεία, τα στρωσίδια τους για τον ύπνο κ.ά., με προορισμό την αναζήτηση δουλειάς, καθώς και τα παζάρια με τ' αφεντικά (κερέδες), τις περιπέτειες κ.λ.π., μέχρι την επιστροφή με τα κέρδη (καζάντι), μετά από μήνες στο σπίτι τους, στο χωριό τους.

Ήταν δύσκολη και επίπονη η ζωή εκείνων των μαστόρων, γι' αυτό και έλεγαν με αναστεναγμό: **«Αχ... κακομοίρα κρεκονιά, κάνε κουράγιο!».**

Σε βιωματικού περιεχομένου 33σέλιδο τευχίδιο, με παράρτημα φωτογραφικού υλικού και ακόμη άλλων 7 σελίδων, με διάφορες διηγήσεις παλαιών κατοίκων του χωριού Σέρβου, το οποίο εξέδωσε ο Σερβαίος, από τους τελευταίους των μαστόρων της πέτρας, **Ηλίας (Λιάς) Παγκράτης του Αγγελή,** αναφέρει τον **κρέκονα** ως **κρύκονα**.

Ίσως να είναι ένας άλλος ιδιωματισμός της γλώσσας των μαστόρων.

(Επ' ευκαιρία, σημειώνεται πως κανονικά δεν υπάρχει «γλώσσα μαστόρων», αλλά υπάρχουν συνθηματικές λέξεις και καμιά φορά τέσσερες-πέντε λέξεις μαζί ασύνταχτα, αποτελούσαν φράσεις τις οποίες καταλάβαιναν μόνο οι μαστόροι!).

Το περίτεχνο δάπεδο του ιστορικού Ναού της Ζωοδόχου Πηγής, στο χωριό Σέρβου.

Λαγκαδινοί μαστόροι δεν ήσαν μόνο εκείνοι που κατάγονταν από τα **Λαγκάδια Γορτυνίας**, αλλά και αυτοί από τα γύρω χωριά, **Σέρβου, Σταυροδρόμι** (Αλβάνιτσα), **Λευκοχώρι** (Ρεκούνι), **Περδικονέρι** (Κατσουλιά), **Τουθόα** (Τσίπολη, **Λυσσαρέα** (Μπο(ου)γιάτι)... με πολυπληθέστερους, εκτός από τα Λαγκάδια, τους μαστόρους από του Σέρβου.

Η φήμη των ξακουστών εκείνων Λαγκαδινών μαστόρων ήταν πολύ μεγάλη. Ο κόσμος έλεγε πως... **«οι Λαγκαδινοί μαστόροι χτίσανε τον κόσμο όλο!».** Σήμερα, η μαστοριά (κρεκονιά) αποτελεί αντικείμενο λαογραφικής έρευνας και τα θαυμαστά έργα των μαστόρων, μελέτη από τα Πνευματικά Ιδρύματα της χώρας και άλλους ιδιώτες ερευνητές.

Τα ονόματα πολλών μαστόρων τα θυμούνται ακόμη σήμερα, στα μακρινά χωριά στα οποία ταξίδευαν και άφησαν με τον ιδρώτα τους έργα, καλλιτεχνήματα εξαίσιου κάλλους, μνημεία αθάνατα!

Ας αναπαύει την ψυχή τους ο των πάντων Κτίστης!

Μεταφέρουμε σαν παράδειγμα ενδιαφέροντα στοιχεία από το τευχίδιο του **Ηλία Παγκράτη** με τίτλο **«Απομνημονεύματα του κρύκονα».** Ο Ηλίας σημειωτέον δεν αναφέρει καθόλου το όνομά του στο τευχίδιο, παρά μόνο στις λεζάντες κάποιων φωτογραφιών με την ένδειξη: «το εικονιζόμενο έργο κατασκευάστηκε από τον μάστορα Η. Παγκράτη».

(σ.σ. Το ελαχίστων αντιτύπων αναμνηστικό/βιωματικό τευχίδιο, ο σεμνός συντάκτης του Ηλίας Παγκράτης, διένειμε φιλικά σε προσφιλή του πρόσωπα και ως τεκμήριο συγγραφής από τον ίδιο, παρέδωσε ένα αντίτυπο στον υπογράφοντα Β. Σχίζα, για χρήση του περιεχομένου του κατά βούληση. Από τα συμφραζόμενα, σε πρώτο πρόσωπο, και τις λεζάντες των φωτογραφιών, αντιλαμβάνεται ο κάθε αναγνώστης ότι ο συγγραφέας είναι ο Η. Παγκράτης).

Από το συνοικισμό, λοιπόν, **Αράπηδες** του χωριού **Σέρβου,** καταγόταν ο ξακουστός μάστορας, **Αδάμ Αδάμης**. Σπουδαία έργα του, άξια θαυμασμού σήμερα, είναι πρώτα–πρώτα το δάπεδο της Εκκλησίας **Ζωοδόχου Πηγής,** στο χωριό Σέρβου.

Έχει, επίσης, κατασκευάσει τον Μητροπολιτικό Ναό του Άγιου Χαράλαμπου, στο χωριό **Δάφνη** (Στρέζοβα) **Καλαβρύτων.** Στο κέντρο του δαπέδου, κάτω από τον πολυέλαιο αυτού του Ναού έφτιαξε με λαξευμένες (πελεκητές) πολύχρωμες πέτρες τον Βυζαντινό Δικέφαλο Αετό, μέσα σε ένα κυκλικό σχήμα διαμέτρου 2m.

Λένε ότι τις πέτρες τις πελέκησε ένα Χειμώνα στο χωριό του και την Άνοιξη τις φόρτωσε στα μουλάρια (μαγκαρίνια) και τις μετέφερε στο Άγ. Χαράλαμπο, στη Στρέζοβα. Τις πέτρες τις έβγαλε (αναγούμισε) από την τοποθεσία **Κοντηλάκα,** πάνω από τον Συνοικισμό Αράπηδες.

Μετά από χρόνια, σε κάποιο μεγάλο σεισμό ο τρούλος του Ναού του Αγ. Χαράλαμπου υπέστη ζημιές και κατέστη ετοιμόρροπος, με συνέπεια ο Ναός να παραμείνει κλειστός για μερικά χρόνια, γιατί δεν εύρισκαν τρόπο να κατεδαφίσουν τον επικίνδυνο με κατάρρευση τρούλο.

Την κατεδάφιση αλλά και το ξαναχτίσημο του τρούλου ανέλαβαν και πραγματοποίησαν Λαγκαδινοί μαστόροι, ένας **Χρονόπουλος** με καταγωγή κι αυτός από τους Αράπηδες, ο οποίος είχε μείνει μόνιμα κι εργαζόταν στην περιοχή των Καλαβρύτων, σε συνεργασία με έναν άλλο μάστορα από τα Λαγκάδια ονόματι **Κοντομίχαλο** (του κόλλησαν αυτό το παρωνύμιο επειδή ήταν πολύ κοντός).

Οι δύο μαστόροι υποχρέωσαν τους κατοίκους του χωριού να φέρουν με τα μουλάρια τους τρία φορτώματα άχυρα και δεκαπέντε φορτώματα πουρνάρια και κλαδιά (κλαριά), τα οποία τοποθέτησαν (άπλωσαν) κατάλληλα στο κέντρο του δαπέδου του Ναού. Κατόπιν **ξεκλείδωσαν (!)** τον τρούλο και έκοψαν τις κολώνες γύρω στα παράθυρα και έτσι ο τρούλος έπεσε όλος μαζί πάνω στα κλαδιά.

*(σ.σ. **Κλειδί** είναι η τελευταία πέτρα στο πάνω μέρος του τρούλου. Δηλαδή στεγάζει τον τρούλο και είναι πολύ σημαντική ώστε να θεωρείται ο «θεμέλιος λίθος» του. Στην τεκτονική γλώσσα λέγεται **κλειδόλιθος** ή **κλειδούχος λίθος** ή **θολίτης λίθος** και σ' αυτόν στηρίζεται το βάρος σε κάθε θολωτή κατασκευή, όπως στις καμάρες των πέτρινων γεφυριών, των αψίδων κλπ.).*

Τα παραπάνω είναι ένα ελάχιστο δείγμα της «άγνωστης» ευρύτερα Σερβαίικης Λαογραφίας,

Τιμή στη μνήμη των Σερβαίων μαστόρων της πέτρας!

Σε μερικά από τα μαστοροχώρια που αναφέρθηκαν στην αρχή του σημειώματός μας, έχουν στηθεί στήλες ή κατασκευές άλλης μορφής, τιμώντας έτσι τη μνήμη των μαστόρων τους!

Οι Σερβαίοι... δεν έκαναν απολύτως τίποτα. Καμία προσφορά στη μνήμη εκείνων των βασανισμένων από τις κακουχίες προγόνων μας μαστόρων, οι οποίοι με το καζάντι τους, άλλοτε πενιχρό και άλλοτε καλύτερο ή ανταποδοτικό, με προϊόντα κυρίως λάδι, ανάθρεψαν γενιές Σερβαίων, και άφησαν πλούσια παράδοση και έργα περίλαμπρα, στους μακρινούς τόπους που εργάζονταν, στη **Μεσσηνία** (Μεσσένια) και στους άλλους νομούς της **Πελοποννήσου**, στις **Σπέτσες**, στη **Ζάκυνθο,** στη **Στυλίδα**, στα **Οχυρά Μεταξά** και σ΄ όλη την Ελλάδα.

Οφείλουμε, λοιπόν, να συντονισθούμε, όσοι τουλάχιστον νοιώθουμε αυτό το χρέος, ώστε να γίνει, σε περίοπτη θέση στο χωριό, ένα περικαλλές μνημείο απόδοσης τιμής και αιώνιας μνήμης στους προγόνους μαστόρους μας.

Με την παράληψή μας ως τώρα, η πλούσια παράδοση και λαογραφία, που είναι κληρονομιά του χωριού μας, και απορρέει από τη ζωή των μαστόρων μας (τη μαστοριά), αφέθηκε/παραδόθηκε στο γενικό πλαίσιο των **«Λαγκαδινών Μαστόρων»,** δηλαδή... χάνεται σιγά – σιγά από του Σέρβου!

Βασίλειος Κων/ντή Σχίζας